

Jaarverslag **2024**

VASTENACTIE

“

Handen en voeten
geven aan het
katholiek sociaal
denken

IN BEWEGING VOOR EEN ANDER

Bij de coverfoto:

Weduwe Thandekile en haar kinderen Forward en Nomatter waren het gezicht van de Vastenactie-campagne 2024. Het jonge gezin woont in Zimbabwe, waar lange, hete en droge periodes afgewisseld met extreme regens de oogsten bedreigen. Thandekile en haar kinderen moesten regelmatig zonder eten gaan slapen en zeker na het plotselinge overlijden van hun man en vader door corona, werd de situatie nijpend. Inmiddels kan Thandekile meewerken in een gemeenschappelijke groentetuin en is haar dorp voorzien van een waterpunt. Dat gaf haar weer hoop: “Welke problemen je ook tegenkomt in het leven, het is belangrijk om jezelf bij elkaar te pakken en verder te gaan, houd hoop en werk hard voor je kinderen, ook al is het erg moeilijk voor je.”

“

Houd hoop en werk hard,
ook al is het moeilijk.

THANDEKILE

Colofon

Dit jaarverslag is een uitgave van de Stichting Bisschoppelijke Vastenactie.

Coördinatie, redactie en teksten:

Stichting Bisschoppelijke Vastenactie, Gouda

Vormgeving:

Bastiaan Oonk | Studio Oonk Ontwerp

Foto's:

Vastenactie en partners

In beweging voor een ander

Eind 2023 verscheen “Laudate Deum”, de indringende brief van paus Franciscus die naar de wereld keek en tot de conclusie kwam dat we veel te veel blijven hangen in mooie woorden en helaas veel te weinig echt in beweging komen voor onze wereld en voor de mensen om ons heen. Echte verandering begint bij ons, zegt de Paus. Niet alleen met grote akkoorden, maar vooral ook – allereerst zelfs – bij de kleine veranderingen die wij zelf in gang kunnen zetten.

Het afgelopen jaar steunde Vastenactie wereldwijd ruim 90 partners in meer dan 30 landen die precies dat deden: niet de wereldproblemen oplossen, maar er simpelweg zijn voor de mensen die je kunt zien, waar je je hand naar kunt uitstrekken, die je kunt omarmen, dragen en kunt helpen om te groeien.

We zagen het bij Father Grol in Kenia, die onvermoeibaar opkomt voor mensen die in ontorende omstandigheden leven in Keniaanse gevangenissen. We voelden het bij Mary Biira, die met een heel simpele oplossing vrouwen aan een stabiel inkomen helpt in Oeganda. We hoorden het in de verhalen over slimme mensen die oude landbouwtechnieken opnieuw onder de aandacht brengen op plekken waar oogsten tegenvallen in Indonesië en Guatemala. We waren onder de indruk van het team dat achtergelaten kinderen op een station in India behoedt voor een leven van drugs en misbruik.

We hoorden het ook in de passievolle verhalen van de meer dan 25 parochies in Nederland die zelf een project inbrachten als ‘Eigen Doel’. Over een fabriekje voor wasbaar maandverband in een vluchtelingenkamp. Voor nieuwe klaslokalen voor een school in Zambia.

We combineerden onze krachten met andere organisaties, bijvoorbeeld toen we samen met Stichting Amazonekinderen de inrichting van een hospitaalboot financierden in Bolivia. Maar ook dichterbij huis, toen we samen met onze partners van de Laudato-Si’ Alliantie en het VKMO een webinar presenteerden over de oproep van de Paus om te werken aan een nieuw verbond tussen ons en de schepping die aan onze zorg is toevertrouwd. Al die dingen zijn van waarde. We mochten uiteindelijk voor meer dan 200.000 mensen over de hele wereld een klein beetje verschil maken. Dat kan alleen maar door de enorme steun van onze donateurs, die ook dit jaar weer gul gaven – zelfs iets meer dan het jaar daarvoor – en de niet aflatende inzet van vrijwilligers in parochies door het hele land. Zij zijn degenen die onze twee grote campagnes dragen in de vasten- en adventstijd. Zonder hen is veel van wat we doen niet mogelijk.

We bleven ook in 2024 investeren in een aanbod voor basisscholen. Met materialen en een bijzondere theatervoorstelling, die ook dit jaar weer helemaal

volgeboekt was. Het past bij de groeiende overtuiging dat we met elkaar niet alleen moeten helpen en steunen waar nodig en waar ook ter wereld, maar dat we ook moeten investeren in het vertellen van al die verhalen van de mensen die we steunen. Zeker in een wereld die steeds harder en complexer lijkt te worden.

Want verandering begint klein. En bij onszelf. En dat gaat alleen maar als je je durft te laten raken. Dank dat u – op wat voor manier dan ook – daaraan heeft bijgedragen.

In dit jaarverslag leest u de verhalen van mensen die in beweging komen voor een ander. Hoort u van de hoop die groeit in harten, tegen de verdrukking in. We vertellen het u graag.

Marc Bollerman

Directeur-bestuurder

Stichting Bisschoppelijke Vastenactie

Inhoudsopgave

In beweging voor een ander (voorwoord)	04
Webinar 14 maart Werken aan het nieuwe verbond	07
Samenvatting	08
Interview Josianne Gauthier	08
Laudato Si' Alliantie Nederland	14
Vastenactiecampagne 2024 Beter leven in Masvingo	16
Onze visie en missie	20
Onze richtingwijzer Het katholiek sociaal denken	22
Adventsactie 2024 Voedzame gewassen voor gezonde families	24
De vastenwandeling van de Franciscusparochie	28
Hongerdoek 2023/2024 Wat is ons heilig?	30
Mobiele oogklinieken Geef Eaga zicht op een betere toekomst	32
Boeken- en platenmarkt in Krommenie groot succes	34
Projecten	36
Stationskinderen India	40
Bewustwording	42
Partnerbezoeken in Kenia	46
Fondsenwerving	50
Reisverslag Oeganda	52
Organisatie	56
Vuilnisvrouwen op de fiets	60
Jambokoor zingt voor ziekenhuis in Oeganda	62
Financiële resultaten 2024	64
Vooruitblik komende jaren	66

De bal ligt bij ons! Werken aan het nieuwe verbond

Als ontwikkelingsorganisatie zien we bij Vastenactie dagelijks hoe de drang naar groei en ontwikkeling ten koste gaat van de meest kwetsbare mensen én van natuur en milieu. Dat raakt diep. We voelen ons daarin gesteund door paus Franciscus en zijn dringende oproepen tot actie. Wat we nodig hebben is een nieuw verbond tussen ons en de wereld waarin we leven!

Op 14 maart organiseerde Vastenactie in samenwerking met de bisdommen Breda en 's-Hertogenbosch een webinar om samen na te denken hoe dit nieuwe verbond concreet gestalte te geven. Het webinar werd gesteund door de Laudato-Si Alliantie Nederland en het VKMO. Het werd een bijzondere middag, ondanks enkele technische uitdagingen. Mgr. De Korte, bisschop van 's-Hertogenbosch, verzorgde de opening van het webinar onder verwijzing naar het Zonnelied van H.Franciscus. Vervolgens deelde Walter Barraza, leider van het inheemse volk Tonokoté in Argentinië, met ons wat de gevolgen zijn van klimaatveranderingen en grootschalige economische ontwikkeling voor zijn volk en voor de grond van hun voorouders. Hij sprak over een 'hart tot hart'-verbinding tussen mensen uit het rijke westen en mensen op andere plekken van de wereld als een eerste stap naar een gelijkwaardiger samenleven.

Veel mensen denken na over nieuwe economische modellen, waarbij eindeloze groei niet per se het ultieme doel is, maar waarbij rekening wordt gehouden met de draagkracht van de aarde en het welzijn van alle mensen. Theoloog Erik Borgman plaatste dit nieuwe verbond tussen mens en wereld in een theologisch perspectief: het is niet onze uitdaging de wereld te redden, maar om ervoor te zorgen dat mensen en alle andere schepselen hun leven voluit kunnen leven en zo de aarde en elkaars hoeder zijn. Journalist Hella van der Wijst deelde inspiratie uit haar tv-gesprekken met bijzondere mensen in binnen- en buitenland én uit haar eigen ervaringen.

Webinar terugkijken

Het webinar is beschikbaar via het Vastenactie YouTube-kanaal in de afspeellijst 'Werken aan het nieuwe verbond'. Het verhaal van Walter Barraza is ook apart opgenomen. Mocht u verder willen kijken, dan wijzen we u graag op de videoboodschap van Ramona Quiroga die u ook op ons [YouTube-kanaal](#) vindt. Zij is Mapuche en net als Walter komt ze uit Argentinië. Ze legt uit waarom het land waar ze wonen, zo belangrijk is voor inheemse volken: 'Wij maken er deel van uit en het land maakt deel uit van ons'. Een boodschap die naadloos aansluit bij de presentatie van Erik Borgman.

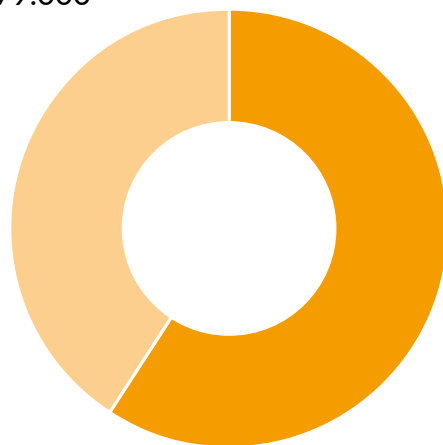
Samenvatting

In 2024 konden we ruim 202.000 mensen helpen. Een prachtig resultaat, dat we alleen konden realiseren dankzij de steun van onze donateurs, vrijwilligers in parochies, kloostercongregaties, katholieke basisscholen en natuurlijk onze buitenlandse partners.

WIE DONEERDEN AAN VASTENACTIE?

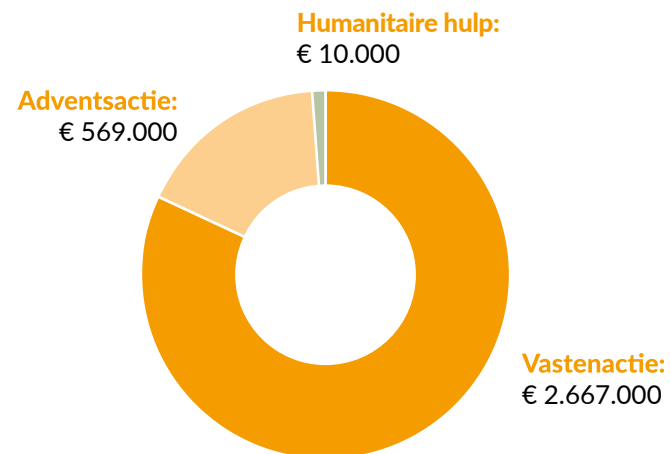
Inkomsten: € 3.246.000

Parochies/congregaties/scholen:
€ 1.479.000

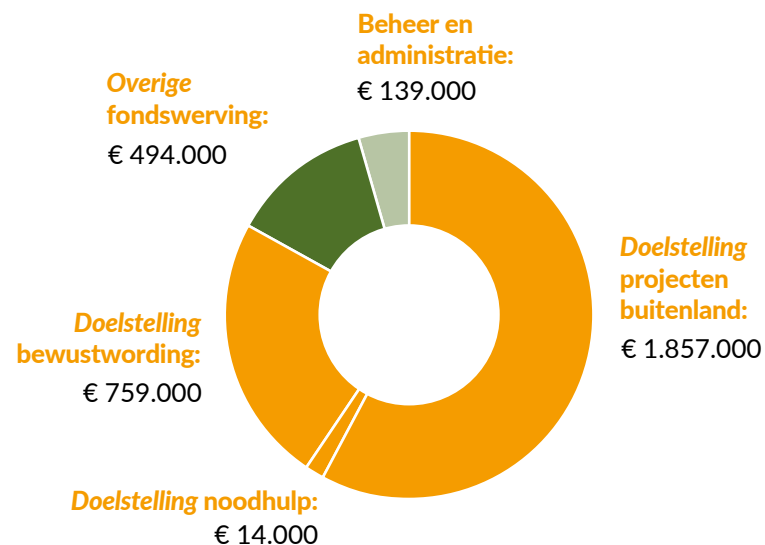

Particuliere donateurs:
€ 1.767.000

AAN WELKE CAMPAGNES WERD GEDONEERD?

WAARAAN GAVEN WE HET GELD UIT?

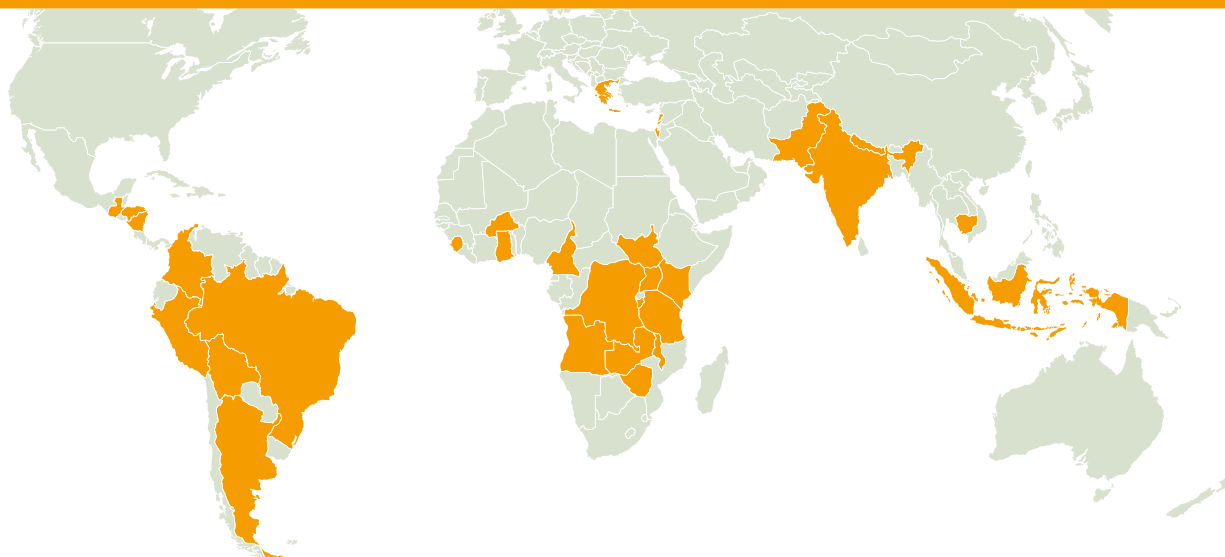
We hebben in 2024 ongeveer € 65.000 minder ingezameld dan in 2023. Dat kwam vooral doordat we in 2023 een extra noodhulpcampagne organiseerden voor de slachtoffers van de aardbeving in Turkije en Syrië. Als we deze noodhulpcampagne buiten beschouwing laten, haalden we ongeveer € 130.000 meer op dan in 2023.

HOEVEEL MENSEN ONTVINGEN HULP?

Gezondheidszorg	42.816
Voedselzekerheid	17.813
Onderwijs	21.188
Welzijn	41.353
Ondernemerschap	24.931
Humanitaire hulp (noodhulp)	1.102
Belangenbehartiging en mensenrechten	17.756
Water	35.070

ORGANISATIE

Aantal landen:	32
Aantal projecten:	94
Aantal medewerkers:	11
Aantal fte:	8,8
Aantal vrijwilligers:	2.500

Interview Josianne Gauthier, secretaris-generaal CIDSE

We geven ruimte en stem aan wie wordt uitgesloten en niet gehoord.

In 2025 viert CIDSE haar 60-jarig jubileum. In CIDSE zijn 18 katholieke organisaties verenigd uit Europa en Noord-Amerika die zich gezamenlijk inzetten voor wereldwijde sociale rechtvaardigheid. Dat doen ze met name door internationale, scheve machtsverhoudingen ter discussie te stellen en door samen plannen op het gebied van belangenbehartiging te ontwikkelen voor gemeenschappen die niet of nauwelijks gehoord worden. Vanuit Nederland zijn Vastenactie en Cordaid lid. Josianne Gauthier, secretaris-generaal van het CIDSE-secretariaat in Brussel, legt uit waar deze katholieke familie zich hard voor maakt.

Josianne Gauthier is sinds zeven jaar secretaris-generaal van CIDSE. Daarvoor kende ze het netwerk via het Canadese CIDSE-lid Development & Peace waarvoor ze jarenlang werkte. Allereerst is CIDSE een familie zegt ze: “Een familie van katholieke organisaties voor sociale rechtvaardigheid. We vinden dat sociale

rechtvaardigheid bestaat uit twee componenten: ecologische rechtvaardigheid en wereldwijde solidariteit. We willen laten zien dat ons gedrag ‘thuis’, in onze eigen gemeenschap, moet overeenstemmen met de manier waarop we omgaan met onze broeders en zusters in het buitenland.” Gauthier bedoelt hiermee dat werken aan sociale rechtvaardigheid zich niet alleen afspeelt in landen ‘ver weg’, maar ook gaat om ons eigen gedrag hier en nu. Onze claims op grondstoffen bijvoorbeeld, hebben grote gevolgen voor mensen en milieu in de landen die ze leveren. Gauthier: “Die samenhang en verbinding bepalen de benadering van CIDSE en dat is ook wat de leden samenbrengt.”

DNA

De meeste CIDSE-leden zijn in de jaren '60 van de vorige eeuw opgericht. Gauthier: “Het was de tijd van Vaticanum II, een tijd van grote openheid en reflectie. Het was ook een tijd van dekolonisatie. In Europa werden we ons bewust van de machtsverhoudingen met mensen in het zuiden. En hier raken we het DNA van CIDSE's werk, namelijk het besef dat we als mensen afhankelijk zijn van elkaar en dat wat we thuis zeggen en doen, impact heeft op anderen. Bij CIDSE zijn we ons bewust van de ongelijkheden en de machtsonevenwichtigheden in de wereld en we vragen ons steeds af hoe wij ons daartoe willen verhouden. Daarbij gaat het bijvoorbeeld om economie, milieu, geopolitiek en seksegelijkheid. We noemen het daarom een systeemverandering. Dat is om aan te geven dat het om fundamentele aspecten van onze samenleving gaat die we willen veranderen en die bovendien met elkaar samenhangen.” >>>

“

We zijn
verantwoordelijk
voor elkaar en voor
de wereld die we
willen bouwen.

JOSIANNE GAUTHIER

Laudato Si'

Het is in 2025 tien jaar geleden dat paus Franciscus de encycliek Laudato Si' publiceerde. Laudato Si' vraagt net als CIDSE om een andere manier van samenleven en vraagt ook om veranderingen: "Verandering in onze economische systemen, in onze politieke systemen, in onze wetgeving en in de manier waarop we natuurlijke hulpbronnen gebruiken," legt Gauthier uit. "Dat is niet altijd comfortabel, maar daar gaat het niet om, het gaat erom rechtvaardig te zijn. En het gaat over waardigheid en het respecteren van de waardigheid in anderen, het zien van de menselijkheid in de ander."

Laudato Si' is voor CIDSE een essentieel document gebleken zegt ze: "We zijn er heel blij mee. Het heeft onze benadering bevestigd en heeft ons geholpen na te denken over onze onderlinge verbondenheid. We kregen dankzij Laudato Si' een completer beeld in een toegankelijke taal, waarmee we bovendien de hele wereld kunnen aanspreken."

CIDSE richt zich met name op analyse en belangenbehartiging. Dat is echter het topje van een grote ijsberg aldus Gauthier: "Onze inzet komt voort uit de verbinding met het Zuiden, uit de partnerschappen, het luisteren, het komt voort uit het katholiek sociaal denken en uit de erkenning van de menselijke waardigheid. Onze wortels reiken erg diep. Daarmee bedoel ik het katholieke sociaal denken én onze relaties, ons netwerk. Als een organisatie 60 jaar oud is, is er veel geschiedenis. Veel van onze leden hebben partnerschappen gehad in het zuiden die tientallen jaren hebben geduurd."

Mijnbouw

Een goed voorbeeld van een onderwerp dat al jaren op de CIDSE-agenda staat is mijnbouw. Gauthier: "Mijnbouw maakt deel uit van alles. We hebben goud nodig, zilver, kobalt, ijzer, olie, maar ook steen, zand en grind. En mijnbouw gaat vrijwel altijd gepaard met enorme schendingen van rechten: mensenrechten, inheemse rechten, culturele rechten en ecologische rechten. Vanuit CIDSE stellen we veel van die schendingen ter discussie. Zo hebben de meeste van onze leden campagnes gevoerd om mensen daarvan bewust te maken en om op te komen voor de rechten van gemeenschappen die door die schendingen worden getroffen. Onze leden en hun partners in het globale Zuiden staan dus met hun voeten in de spreekwoordelijke modder. Tegelijkertijd hebben we vanuit ons kantoor in Brussel op nationale niveaus, op EU-niveau en op VN-niveau pleitbezorgingswerk gedaan voor wetten die mensenrechten en de rechten van inheemse volkeren respecteren. En ook voor wetten die de biodiversiteit en het milieu beschermen en waarin de verantwoordelijkheden van bedrijven worden vastgelegd om zich daarnaar te gedragen. We beschouwen het als onze verantwoordelijkheid om de mensen die de beslissingen nemen eraan te herinneren dat hun beleid en hun daden grote gevolgen hebben voor mensen én voor ons gemeenschappelijke huis, de aarde. Daarin worden we volledig geleid door onze katholieke waarden en we hebben daarin ook diverse successen behaald.

We zijn klein, maar we maken deel uit van velen.

Gauthier droomt van een groeiende, diverse CIDSE-familie die nieuwe machtsverhoudingen belichaamt, gebaseerd op solidariteit en gelijkwaardigheid: "Ik weet nog niet hoe dat eruit zou zien, maar ik hoop dat in het CIDSE van morgen daarvan iets te zien zal zijn. En ik hoop dat we de macht en de mensen die er misbruik van maken blijven uitdagen. Dat we steeds meer ruimte en stem geven aan degenen die worden uitgesloten en wiens stemmen nooit gehoord worden. Ik hoop dat er in CIDSE nog meer ruimte komt voor de kwetsbaren, de rechtelozen, de uitgesloten en gemarginaliseerden.

In dat perspectief is het woord familie belangrijk, het woord waarmee we begonnen. Binnen de CIDSE-familie blijven we voor elkaar zorgen. We zijn verantwoordelijk voor elkaar en voor de wereld die we willen bouwen. Ik hoop dat we moedig blijven. Soms is dat moeilijk en pijnlijk, maar we moeten het toch blijven proberen.

“

Mensen zijn gemaakt voor grote dingen.

Laudato Si' Alliantie Nederland

Al vanaf de oprichting van de Laudato Si' Alliantie Nederland is Vastenactie betrokken bij dit boeiende initiatief. Samen met Socires (een denktank voor vraagstukken rond politiek, economie, cultuur en ecologie), de Nederlandse bisdommen, de Konferentie van in Nederland gevestigde Religieuzen, het Huis van Dominicus en enkele andere organisaties, zetten we ons in om het gedachtegoed van de pauselijke Encycliek Laudato Si' onder de aandacht te brengen.

In Laudato Si' roept paus Franciscus op tot zorg voor het milieu en de bescherming van de aarde. Hij benadrukt de onderlinge verbondenheid van alle mensen en de natuur, en waarschuwt voor de schadelijke gevolgen van de menselijke activiteit voor het klimaat. De encycliek pleit voor een integrale ecologie, waarbij sociale rechtvaardigheid en milieuzorg hand in hand gaan. De paus stelt dat een verandering in levensstijl, gebaseerd op eenvoud en solidariteit, noodzakelijk is om de planeet te redden. De belangrijkste oproep is dat iedereen verantwoordelijkheid moet nemen voor de zorg voor ons gemeenschappelijk huis, de aarde.

Wat Vastenactie betreft sluit deze oproep naadloos aan bij het werk van Vastenactie: wereldwijd steunen we mensen en organisaties die precies dat doen. We realiseren ons echter dat het alleen steunen van anderen niet voldoende is. We

moeten ook zelf in beweging komen. Daarom investeren we met de alliantie samen in bewustwording. Bijvoorbeeld in het seminar dat we met steun van de alliantie organiseerden met als titel "Een nieuw Verbond" (zie hiernaast/hieronder).

De alliantie investeert verder onder meer in vorming voor jong talent, in oecumenische ontmoeting rond thema's als integrale ecologie en we brachten een samenvatting in eenvoudige taal uit van de encycliek.

In 2025 is het tien jaar geleden dat de Encycliek verscheen. Helaas is de oproep van de Paus nog onverminderd urgent. Misschien zelfs nog wel urgenter. Vastenactie zal daar in 2025 dan ook veel aandacht aan geven, waarbij we het belangrijk vinden om vooral ook de stem te laten horen van onze partners in de landen op het Zuidelijk Halfrond die door ons gesteund worden.

Beter leven in een veranderende wereld in Masvingo, Zimbabwe

Klimaatveranderingen en de gevolgen daarvan voor mensen in kwetsbare omstandigheden stonden centraal tijdens de Vastenactie-campagne 2024. We zagen dat gemeenschappen in het zuiden van Zimbabwe afhankelijk zijn van gewassenteelt met regenwater. Tegenwoordig zijn er in grote delen van het land lange droge periodes, met grote risico's voor de oogsten.

In de plattelandsgemeenschappen in de districten Bikita en Gutu, in de provincie Masvingo (een deel van het bisdom Masvingo) van Zimbabwe, leven boeren die voor hun voedselvoorziening en levensonderhoud grotendeels afhankelijk zijn van kleinschalige landbouw en regenwater. Dat systeem is echter heel gevoelig voor de klimaatveranderingen, die afgelopen jaren steeds ernstiger werden. Langere droge periodes, overstromingen en cyclonen zijn toegenomen zowel in aantal als in intensiteit. Ze bedreigen de voedselzekerheid van de plattelandsgemeenschap-

pen én ze bedreigen de gezondheid door gebrek aan schoon, veilig water.

Er zijn weinig betrouwbare en goed functionerende waterpunten in het gebied. Maar liefst 37% van de huishoudens moet meer dan een kilometer afleggen om water te halen. In combinatie met de onbetrouwbare regenval heeft dat geleid tot voedselonzekerheid en een eenzijdig dieet in veel gezinnen. Er zijn bovendien nauwelijks alternatieve manieren om de voedselzekerheid te vergroten of inkomen te verwerven, omdat de meeste mensen weinig tot geen opleiding hebben en dus weinig andere mogelijkheden hebben om geld te verdienen.

Bovendien zijn er nauwelijks duurzame afzetmarkten in het gebied. Daardoor zoeken met name jonge mannen, meisjes en vrouwen hun toevlucht tot illegale mijnbouw (goud), prostitutie en criminele activiteiten (diefstal en roofovervallen).

Het Vastenactie campagneproject richtte zich op vrouwen, jongeren en mannen met beperkte bestaansmiddelen in de districten Gutu en Bikita, de districten met het grootste gebrek aan water en andere middelen van bestaan. Vrouwen moeten verlopen voor water, moeten in het veld werken terwijl ze ook voor de kinderen en het huishouden moeten zorgen.

Traditionele rolpatronen, waarbij vrouwen geen controle hebben over gebruik van het land en de oogsten, vergroten hun kwetsbaarheid.

Wat deed Vastenactie?

Waterpunten

Om de toegang tot schoon water te verbeteren voor zowel thuisgebruik als voor het land en de dieren, installeerde onze lokale partner Caritas Bulawayo vier waterpunten. Er werden putten geboord, die werden voorzien van een pomp die op zonne-energie werkt. Er kwam bij iedere put ook een grote opslagtank van 5000 liter. Ieder waterpunt voorziet vijf dorpen - met gemiddeld 20 gezinnen - van water. Een betrouwbare watertoevoer verzekert de gemeenschappen van een goede oogst voor zowel thuisgebruik als om te verkopen. Daardoor de voedselzekerheid en de inkomenszekerheid verbeterd.

Gemeenschappelijke tuinen

Bij de vier waterpunten zijn ook vier gemeenschappelijke tuinen aangelegd van 50 x 50 meter. De lokale bevolking droeg actief bij door mee te helpen bij de installatie van de waterpunten en tuinen, door ze te beschermen, bijvoorbeeld tegen wilde dieren, en door lokale kennis van natuurlijke landbouw en lokale zaden in te brengen voor de moestuinen. De gemeenschappen zorgen sinds de oplevering van de tuinen zelf voor het onderhoud en de beveiliging.

Naaigroepen

Om kwetsbare vrouwen en jongeren te ondersteunen bij het verwerven van extra inkomsten werden 20 groepen voorzien van een naaimachine en startmaterialen zodat ze kleding kunnen maken en verkopen, waaronder schooluniformen. >>>

PERSOONLIJK VERHAAL

Thandekile Ncube: 'Houd hoop en werk hard'

Niemand zou zich iedere dag zorgen moeten maken over voldoende voedsel en water om de dag door te komen. Toch was het voor de jonge weduwe Thandekile Ncube (31) en haar kinderen Nomatter (11) en Forward (8) in Zimbabwe een dagelijkse strijd om in hun levensonderhoud te voorzien. Klimaatveranderingen en de Covid-19 pandemie maakten de situatie nog veel moeilijker voor het gezin.

Net als duizenden andere families in het Matobo-district in Zimbabwe, had ook het gezin van Thandekile grote moeite de verschillende uitdagingen het hoofd te bieden die ontstonden door de coronapandemie, klimaatveranderingen en de ingestorte economie van het land. Het gezin kampte met de lange droge periodes en een ernstige cycloon de afgelopen jaren. Daardoor mislukten de oogsten en er was nauwelijks voldoende te eten.

Haar echtgenoot Donovan ging naar Zuid-Afrika om geld te verdienen voor zijn gezin, maar overleed daar plotseling aan de gevolgen van Covid-19. De grootste angst van Thandekile destijds was dat ze zou overlijden door de honger en dat er dan niemand meer zou zijn om voor haar kinderen te zorgen: 'Ik leef voor mijn kinderen en mijn grootste wens is dat ik ze kan geven wat ze nodig hebben,' zegt ze.

Voedseltekorten

Volgens het Wereld Voedsel Programma leeft 63% van de bevolking van Zimbabwe - die uit ruim 15 miljoen mensen bestaat - onder de armoedegrens. Vóór de coronacrisis hadden 7,7 miljoen Zimbabwanen te kampen met voedseltekorten na de droge periode en cycloon in 2019; de lange droge periode die daarop volgde verergerde de situatie nog meer. In combinatie met de torenhoge inflatie is het voor mensen als Thandekile vrijwel onmogelijk daar zelf nog uit te komen.

Na het plotselinge overlijden van Donovan, was Thandekile de wanhoop nabij en ze vertelde dat zijn dood zo plotseling was, dat hun kinderen nog steeds moeilijk kunnen accepteren dat ze hun vader nooit meer zullen zien of spreken: 'Donovan was een goede vader en echtgenoot en zijn dood is erg hard aangekomen. In het begin heb ik dagen op bed gelegen,' vertelde ze. 'Ik wist niet hoe ik verder moest en hoe ik mijn kinderen moest grootbrengen zonder hun vader.' Ook de kinderen missen hun vader erg: 'Het was leuk als mijn vader er was. Ik keek altijd uit naar het moment dat hij thuiskwam,' vertelde dochter Nomatter. Het zijn in Zimbabwe de vrouwen die het voedsel

produceren. De afgelopen jaren lieten droogte en hevige regen echter de oogsten mislukken en de familie moest 's avonds vaak zonder eten gaan slapen. Na de dood van Donovan had Thandekile nog veel meer moeite om haar kinderen te geven wat ze nodig hadden: 'Mijn leven was de eerste periode nog moeilijker, ook financieel, omdat hij de kostwinner was. En soms was ik zo gespannen en zo ziek dat ik de deur niet uit kon om te gaan werken. Ik kon het schoolgeld van de kinderen niet betalen, hun schooluniformen niet en andere basale benodigdheden kon ik ook niet betalen omdat ik geen inkomsten had.'

Toen Caritas Bulawayo kwam met het voorstel een waterpunt en gemeenschappelijke moestuin aan te leggen in haar gemeenschap, meldde Thandekile zich onmiddellijk aan voor de tuingroep. Sinds dat moment ging haar leven weer de goede kant op. Helaas moest ze door gezondheidsproblemen stoppen met haar werk in de tuin, maar ze kon met wat hulp een kledingwinkel starten om geld te verdienen. Daarnaast verzamelt en verkoopt ze mopane-rupsen, een belangrijke bron van eiwitten en een populair voedingsmiddel in Zimbabwe.

Houd hoop en werk hard

Thandekile bedankte de mensen in Nederland voor hun ondersteuning en betrokkenheid tijdens de vastenperiode in een periode die zo moeilijk was voor haar gezin, haar gemeenschap en voor de mensen in Zimbabwe: 'Het grootste cadeau dat mensen elkaar kunnen geven zijn voedsel en geld, omdat we dat nodig hebben om te overleven,' zei ze. 'Het geeft me hoop dat ik nog steeds in leven ben ondanks alles wat we hebben meegemaakt als gezin. Welke problemen je ook tegenkomt in het leven, het is belangrijk om jezelf bij elkaar te pakken en verder te gaan, houd hoop en werk hard voor je kinderen, ook al is het erg moeilijk voor je. Ik bedank de mensen uit Nederland voor alle hulp, stop er alsjeblieft niet mee.'

Onze visie en missie

Wie zijn we?

Over de hele wereld leven mensen in armoede. Vaak zijn ze in een vicieuze cirkel beland van honger, slechte gezondheid, gebrekkige opleiding en nauwelijks kansen op een goed inkomen. Namens de Nederlandse bisschoppen wil Vastenactie daar iets aan doen. We doen dat in nauwe samenwerking met partners ter plaatse en met de Nederlandse katholieke gemeenschap. Samen steunen we mensen over de hele wereld bij het opbouwen van een waardig bestaan. Ongeacht hun etniciteit, geloofsovertuiging, sekse of afkomst. En we kunnen dit natuurlijk niet doen zonder de steun van tienduizenden donateurs, met wie we onze waarden delen en die ons vaak al jaren steunen.

Wat doen we?

We steunen jaarlijks zo'n 90 met name kleinschalige sociaaleconomische projecten in het buitenland. Daarvoor werven we in Nederland fondsen. Dat doen we vanuit onze katholieke identiteit: solidariteit met kwetsbare mensen staat daarin centraal. Daarom vragen we in Nederland ook aandacht voor de situatie van mensen in ontwikkelingslanden en voor de ongelijke verdeling van welvaart. Daarbij hoort ook aandacht voor een goed en rechtvaardig beheer van de aarde.

We voeren ieder jaar twee grote campagnes om geld in te zamelen. Dat doen we tijdens de vastenperiode (Vastenactie) en tijdens de adventsperiode (Adventsactie). Duizenden vrijwilligers van katholieke gemeenschappen helpen ons daarbij. We werken bijna altijd rechtstreeks met projectpartners in het buitenland én we zijn een van de grootste partijen in Nederland als het gaat om 'Eigen doelen'. Dit zijn projecten waarvoor een Nederlandse parochie zelf fondsen werft en waaraan Vastenactie financieel bijdraagt.

Wat is een waardig bestaan precies?

Vastenactie wil mensen steunen bij het opbouwen van een waardig bestaan. Dat heeft voor ons allereerst te maken met zelfbeschikking, gelijkwaardigheid en onafhankelijkheid. Met erbij horen. Waardigheid betekent voor ons ook dat je beschikt over de mogelijkheden en middelen om op eigen benen te staan. Dat je naar school kunt. Je hebt werk met goede arbeidsvoorwaarden en goede arbeidsomstandigheden, zodat je voor je gezin kunt zorgen. Wij vinden dat waardigheid ook te maken heeft met je levensomstandigheden: je beschikt over voldoende en gevarieerd voedsel. Je hebt schoon drinkwater binnen bereik. Goede huisvesting. Eigenlijk gaat waardigheid dus over al die dingen die wij ook graag voor onszelf willen. En we vinden dat iedereen daar even veel recht op heeft.

Wat maakt ons anders?

We zijn katholiek en het katholiek sociaal denken is voor ons de basis van waaruit we werken. In de uitwerking verschillen we niet altijd van andere organisaties, maar ons vertrekpunt is dus wel anders. En omdat we deel uitmaken van het katholieke, wereldwijde netwerk kunnen we mensen steunen op plekken waar andere organisaties niet zo gemakkelijk komen. De partners waarmee we werken, maken namelijk vaak zelf deel uit van de lokale gemeenschap waarin ze werken of horen tot een religieuze organisatie die daar langdurig aanwezig is.

“

Vastenactie wil mensen steunen bij het opbouwen van een waardig bestaan.

Het katholiek sociaal denken

Het katholiek sociaal denken is een belangrijk fundament onder ons werk. Dit gedachtegoed wordt wereldwijd omarmd en gaat uit van vier centrale begrippen: menselijke waardigheid, solidariteit, subsidiariteit en het ‘bonum commune’.

Ieder mens is van waarde en iedereen telt mee. Volwaardig kunnen meedoen in je gemeenschap is een essentiële voorwaarde voor een waardig bestaan. Vanuit een liefdevolle, respectvolle omgang met elkaar, voelen we ons solidair met mensen over de hele wereld. Die solidariteit betekent voor ons dat we naast mensen willen staan die dat nodig hebben en hen steunen bij het opbouwen van een waardig bestaan. Solidariteit vraagt om het je uitspreken voor de ander. Het vraagt ook om het steeds weer opnieuw vertellen en benoemen wat ons bindt en samenbrengt. Het daagt ook uit om er geen genoegen mee te nemen dat mensen gekwetst of uitgesloten worden.

Daarbij vinden we het belangrijk dat de verantwoordelijkheid bij de mensen in de lokale gemeenschap moet liggen. Dat is wat wordt bedoeld met subsidiariteit: mensen weten zelf het beste wat ze nodig hebben om een goed leven te kunnen leiden. Zo komen talenten het beste tot ontplooiing en bouwen mensen zelf aan hun gemeenschap. Met mensen die zo in het leven staan, werken we graag samen.

Het vierde begrip uit het katholiek sociaal denken is het ‘bonum commune’. Dat mag je vertalen als het goede samenleven. Goed samenleven sluit niemand uit; iedereen telt volwaardig mee. Ook de mensen die nu in de marge leven of op de een of andere manier buiten de boot vallen. Het goede samenleven gaat dus over oog en oor hebben voor kleine mensen en kleine verhalen. Over hoe je kleine mensen kunt laten bloeien.

Door voldoende eten, scholing, goede huisvesting, kleding, werk, onderwijs. Maar ook door gewetensvrijheid, vrijheid van spreken, van godsdienst, van veelkleurig mens zijn. En door te garanderen dat mensen het recht hebben om zich te organiseren, te doen wat goed is.

Het goede samenleven is dus niet de ‘beste’ samenleving (want dat is een oordeel van een deel van het geheel), maar een samenleving die niet uitsluit, waar mensen inschikken om ruimte te maken voor een ander. Waar ook de gemarginaliseerden een plek hebben.

Voedzame gewassen voor gezonde families

Op veel plaatsen in de wereld hebben ouders moeite om voor voldoende voedsel te zorgen voor hun gezin. Vooral jonge kinderen zijn kwetsbaar voor chronische ondervoeding. Groeiachterstanden door te weinig of eenzijdige voeding kunnen echter levenslange gevolgen hebben. Tijdens de Adventsactie-campagne 2024 maakten we kennis met partners in Indonesië en Guatemala die traditionele lokale landbouwmethodes herintroduceren. De oude technieken zorgen voor een gezonde bodem, een goede oogst, voedzame, biologische gewassen en gezondere families.

Monocultuur, kunstmest en chemische bestrijdingsmiddelen tasten de bodem en de biodiversiteit aan. Daardoor brengt landbouw steeds minder op. Ook de kwaliteit van de oogst komt onder druk te staan: de gewassen bevatten minder belangrijke voedingsstoffen omdat die niet meer in de bodem te vinden zijn. Dat heeft grote gevolgen voor de gezondheid van de mensen én kinderen die ervan leven.

Volwassenen en kinderen die langere tijd voedsel eten dat onvoldoende goede bouwstoffen bevat, raken chronisch ondervoed.

Duurzame landbouw maakt kleine boeren en hun gezinnen veerkrachtiger en gezonder.

Zeker voor jonge kinderen heeft chronische ondervoeding ernstige en blijvende gevolgen. Er ontstaan bijvoorbeeld groeiachterstanden, maar ook hun mentale ontwikkeling verloopt trager omdat hun hersenen zich minder goed ontwikkelen. Ze presteren daardoor minder goed op school, wat grote gevolgen heeft voor hun toekomst. Bovendien hebben deze kinderen een zwakker immuunsysteem waardoor ze vatbaarder zijn voor ziektes.

Wat deed Adventsactie?

In 2024 stonden tijdens de Adventsactie-campagne partners centraal die gezinnen leren hoe ze zelf gezonde, voedzame gewassen kunnen telen. Daarbij wordt gebruik gemaakt van de traditionele – vaak vergeten – lokale landbouwmethoden. Zelfgemaakte compost en wormen kunnen bijvoorbeeld kunstmest vervangen en in plaats van chemicaliën gebruiken de boeren knoflook en peper om insecten te bestrijden. Het aanplanten van bomen zorgt voor meer biodiversiteit en een verbeterde bodem. De boeren zijn bovendien niet langer afhankelijk van dure gemodificeerde zaden, kunstmest en bestrijdingsmiddelen. Een gezond ecosysteem houdt water beter vast en levert grotere én betere oogsten op. Zo maakt duurzame landbouw kleine boeren en hun gezinnen veerkrachtiger en gezonder.

'Superfood' sorghum tegen ondervoeding op West-Flores in Indonesië

Op West-Flores leven boeren in afgelegen gemeenschappen. Door gebrek aan water kunnen ze echter nauwelijks genoeg voedsel verbouwen. Ze maken kennis met sorghum, een oude graansoort die zeer voedzaam is, snel groeit en weinig water nodig heeft. De boeren leren hoe ze sorghum kunnen verbouwen, ontvangen zaden én leren hoe ze er gezonde gerechten mee kunnen bereiden voor hun kinderen.

Terugkeer naar de landbouwmethode van de voorouders in Guatemala

Onze partner in Guatemala leert de boeren hun land bewerken volgens de methode die hun voorouders 5000 jaar geleden ontwikkelden: het milpa-systeem. Daarbij bewerkt de gemeenschap gezamenlijk een stuk grond waarop verschillende gewassen tegelijkertijd worden verbouwd. Daarna ligt de grond een periode braak. Samen zorgen de gewassen voor een compleet dieet van koolhydraten, eiwitten en vitamines. Het is een uniek systeem, waarvoor geen bestrijdingsmiddelen nodig zijn en dat zorgt voor een gezonde bodem. >>>

Meltiana Rut (38) woont op West-Flores. Daar is rijst de basis van de dagelijkse maaltijden, maar dat heeft veel water nodig om te groeien. En dat is er nauwelijks, in de afgelegen gemeenschappen van Flores. Veel gezinnen hadden dan ook moeite dagelijks drie maaltijden te oogsten.

Via onze partner ontving Meltiana sorghum-zaad én ondersteuning bij het telen en bereiden van het graan. Ze vervangt nu een deel van de rijstconsumptie van het gezin én kan een deel van de sorghum-oogst verkopen.

Leoncio González Pérez (55) uit Jalapa, Guatemala kon een paar jaar geleden maar heel weinig oogsten van zijn percelen. De grond was zo vervuild door het gebruik van kunstmest en pesticiden dat er nauwelijks nog iets wilde groeien. Via onze partner leerde hij de bijna vergeten milpa-methode van zijn voorouders. Leoncio kan nu voldoende gezond, biologisch voedsel telen voor zijn gezin.

Via de website en de brief die we aan onze donateurs stuurden, konden belangstellenden een receptenboekje downloaden. Hierin enkele recepten met sorghum en recepten met de belangrijkste ingrediënten uit het milpa-systeem.

De vastenwandelingen van de Franciscusparochie

In 2024 ging de virtuele vastenwandeling van de Franciscusparochie van Assen naar Assisi. Onderweg passeerden de pelgrims veel Maria bedevaartsoorden. Maar liefst 136 deelnemers gingen al voor het vierde jaar op pad!

Truus Konijn van de Franciscusparochie in Assen kwam op een idee. Het is februari 2021 en ze merkte dat de mensen om haar heen behoefte hadden aan contact vanwege de coronamaatregelen. Met de parochie wandelen voor het goede doel zou een perfecte oplossing zijn: lekker naar buiten en toch samen iets doen. Als lid van het parochiebestuur met een focus op de thema's mens en organisatie, was Truus bekend met de projecten van Vastenactie. "De werkgroep Vrede-Ontwikkeling-Missie (VOM) organiseert jaarlijks activiteiten in samenwerking met Vastenactie, zoals deurcollectes en verkoop van de vastenkalender. Daarom stelde ik in overleg met de VOM-groep voor om het eens wat groter aan te pakken en mee te doen aan de virtuele wandeltocht door Afrika die Vastenactie destijds organiseerde."

Negentig deelnemers

Truus wist het eerste jaar negentig parochianen te verzamelen om met haar mee te wandelen. Alle deelnemers legden naar draagkracht een bedrag in, zodat

Sommigen deden mee met de rollator of hometrainer. Zo droeg iedereen bij.

iedereen die dat wilde mee kon doen. De wandeltocht was een groot succes. Truus: "Door de actie had ik dagelijks contact met de deelnemers. Mensen wisselden wandelroutes en -tips uit en deelden reisverhalen. Zo ontstond er onderlinge verbondenheid, ondanks alle coronamaatregelen." Niet fit genoeg om elke week uren te lopen? Geen probleem. "Sommigen deden mee met de rollator of hometrainer. Gefietste kilometers telden ook, maar werden door vier gedeeld om het eerlijk te houden. Zo droeg iedereen bij."

Virtuele ontdekkingstocht

Maar hoe wandel je virtueel door een werelddeel? Truus legt het uit. "Vastenactie had een route uitgestippeld langs verschillende landen en projecten in Afrika. Zo kwamen we in 2021 onder andere langs Mali, Niger en Tsjaad. Na een bepaald aantal kilometers kregen we een update over de plek in Afrika waar we ons op dat moment zouden bevinden. Vastenactie stuurde dan een mail met informatie over projecten, maar ook over thema's als toerisme, milieu en gezondheidszorg. Zo leerden we door te wandelen niet alleen onze eigen omgeving beter kennen, maar ook Afrika."

De Franciscusparochie sloot het Afrikaanse wandelavontuur wat dichterbij huis af: in de Drentse natuur. Deelnemers gingen in kleine groepjes op pad – ze vertrokken

vijf minuten na elkaar om corona een stap voor te zijn. Er waren twee routes: een korte en een lange. Halverwege kregen de wandelaars een motiverend kopje koffie, zodat ze weer vol goede moed verder konden.

Een succesvol vervolg

In februari 2022 ging een volgende virtuele Vastenactie wandeltocht van start, dit keer door Zuid-Amerika. Ook nu zette Truus zich vol enthousiasme in om zo veel mogelijk wandelaars te verzamelen. In 2023 maakte de parochie een eigen virtuele wandeltocht naar Jeruzalem en in 2024 ging de virtuele wandeltocht van Assen naar Assisi, met 136 enthousiaste deelnemers.

Dagelijks stuurden de deelnemers foto's en verslagen van de wandelingen in de eigen omgeving, die Truus publiceerde op de website. Op de YouTube afspeellijst Vastenwandeling 2024 verschenen regelmatig video's over de Maria bedevaartsoorden die onder weg naar Assisi werden bezocht.

De wandelaars legden samen duizenden kilometers af. De opbrengst voor Vastenactie was ruim € 2000.

Wat is ons heilig?

“We leven op een blauwe planeet die rond een vuurbal draait, met een maan die de zeeën beweegt en toch geloof je niet in wonderen?” Zo prijst rapper Marteria ons universum. Het kleurrijke Hongerdoek van de kunstenaar Emeka Udemba vertelt over de schoonheid van dit “blauwe wonder”, maar ook van zijn verwoesting.

Het gebruik van hongerdoeken in de kerken tijdens de vastenperiode stamt uit de Middeleeuwen. Na de Reformatie verdwenen de Hongerdoeken uit de kerken, tot onze Duitse collega Misereor de traditie nieuw leven inblies in 1976. Elke twee jaar nodigt Misereor een kunstenaar uit Afrika, Latijns-Amerika of Azië uit een kunstwerk te maken. Daarvan worden hongerdoeken gemaakt die onder meer gebruikt worden voor bezinningsmomenten tijdens de veertigdagentijd.

Tijdens de vastenperiodes van 2023 en 2024 werd de hongerdoek van Emeka Udemba gebruikt. Wat is ons heilig? vraagt de kunstenaar ons. Klimaatverandering, oorlogen, pandemieën - de grote crises van onze tijd nemen toe en overlappen elkaar. Dit stelt ons voor bijzondere uitdagingen, maar uiteindelijk blijft klimaatverandering over als de fundamentele vraag over ons voortbestaan. Dat raakt elk mens, elk dier en elke plant.

Een verscheurde wereld

Midden in de hongerdoek Wat is ons Heilig zien we een verscheurde wereld, een collage van veel lagen uitgescheurde krantenknipsels. Nieuws, informatie, feiten en vervalsingen - laag voor laag scheurt en lijmt de kunstenaar deze fragmenten en componeert daaruit iets nieuws. Van een afstand schittert de aarde als een juweel in turkoois groen en blauw. In de warmrode omgeving strekken vier armen zich uit: door hun gestalte en kleur zijn het de armen van twee mensen van een ander geslacht en etnische afkomst. Hun handen raken samen liefdevol de werelddbol, maar geven haar ook speelruimte. Een verscheurde, gewonde en breekbare wereld.

Wordt ze nog steeds vastgehouden of is ze vrij gemaakt? Is ze in beweging? Zal ze kantelen, zoals ons klimaat aan het kantelen is?

Momenten van onderscheiding

De Bijbel vertelt dat God ons de schepping toevertrouwt (Genesis 1-2). Het is een geschenk én een taak. De Schepping is een geschenk dat onder onze verantwoordelijkheid wordt geplaatst. We houden haar in onze handen als het beeld van God. Maar het gaat verder: de Schepping is niet voltooid na zes dagen. Integendeel. We bevinden ons midden in een nieuw cruciaal Scheppingsverhaal.

Kleur bekennen

“Het kost de aarde” is wat we lezen op een van de krantenknipsels. De werkelijke prijs van de goederen is hoger dan wat we zien bij de kassa van de supermarkten. Daarom vraagt Emeka Udemba met dit kunstwerk:

Wat is voor ons heilig?

Wat raken we niet aan?

Wat is het leven ons waard?

Het ligt in onze hand: tussen de knipsels zijn ook oude krantenfragmenten opgenomen die spreken van be-
moediging: “nieuw begin”, “vanaf het begin”, “vrouwe-
lijke heldinnenkennis” of “waar mensen zich op hun
gemak voelen”, waarmee we “het leven beginnen” en
“kleur bekennen”. Emeka Udemba plakt ze als kleur-
rijke, geruststellende pleisters op de wonden van de
Schepping. We hebben mensen nodig die verande-
ring willen.

Mensen die verantwoordelijkheid nemen omdat we
de eerste generatie zijn die de volledige omvang van
de crisis begrijpt, maar ook de laatste generatie zijn
die in staat zal zijn om deze te stoppen. Daarom is het
Hongerdoek een oproep tot persoonlijke betrokken-
heid, een uitnodiging om deel te nemen aan nieuwe
“scheppingsverhalen”.

Zolang er zulke initiatieven en moedige bewegingen
zijn, zal het verlangen naar een nieuw, rechtvaardig
gezicht van de aarde blijven leven. Het ligt in onze
handen!

De MISEREOR hongerdoek 2023/2024 'Wat is ons heilig?' van Emeka Udemba © MISEREOR

Pervaiz kreeg zicht op een betere toekomst

Ver weg, in het kleine afgelegen dorp Tehsil Pasoor in Pakistan woont Pervaiz Masih met zijn gezin. Pervaiz is boer en zijn familie vertrouwt op hem voor het zware werk op het land en de zorg voor het gezinsinkomen. Zijn verslechterende gezichtsvermogen maakte het op een gegeven moment echter vrijwel onmogelijk nog voor zijn familie te zorgen. Medische hulp was veel te ver weg én veel te duur. Iedere dag die voorbij ging, maakte de problemen groter voor het gezin.

Gelukkig kon onze lokale partner, Caritas Pakistan Lahore, Pervaiz zijn gezichtsvermogen teruggeven. Met een door Vastenactie gesteunde mobiele oogkliniek en gespecialiseerde artsen en verpleegkundigen kwamen ze langs in Tehsil Pasoor, waar ze iedereen die dat nodig had gratis behandelden. Pervaiz bijvoorbeeld, kreeg een operatie om de staar aan zijn ogen te verhelpen, kinderen kregen een bril op sterkte of oogdruppels tegen infecties.

Grote gevolgen

Wereldwijd lijden tientallen miljoenen mensen net als Pervaiz aan oogaandoeningen. Denk aan staar, ver- of bijziendheid, ooginfecties en glaucoom. Veel aandoeningen zijn vrij eenvoudig te behandelen, maar voor veel mensen is medische hulp

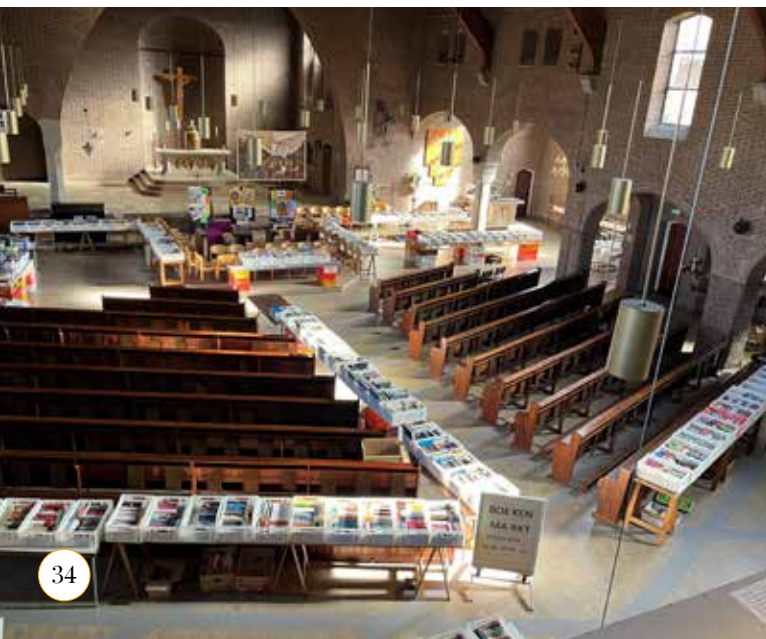
te ver weg of te duur. Dan zijn de gevolgen groot. Mensen verliezen langzaam maar zeker hun gezichtsvermogen. Dat maakt het steeds moeilijker hun dagelijkse taken uit te voeren en om betaalde arbeid te verrichten. Kinderen krijgen moeite met leren omdat ze het bord niet goed kunnen zien of hun lesboeken niet kunnen lezen. Dat beperkt hun mogelijkheden om een opleiding te voltooien en heeft dus grote gevolgen voor hun toekomstperspectief.

Uiteindelijk kunnen mensen met oogproblemen in diepe armoede en in een isolement belanden omdat ze volledig afhankelijk zijn van anderen. Pervaiz is inmiddels geopereerd en zijn staar is verholpen. Hij kan zijn werk weer oppakken en goed voor zijn gezin zorgen.

Boeken- en platenmarkt in Krommenie groot succes

De St.Petrusparochie in Krommenie organiseert ieder jaar een boeken- en platenmarkt tijdens de vastenperiode. De opbrengst is voor Vastenactie. Naast boeken en platen worden ook cd's, dvd's, puzzels en bordspellen verkocht. Alles vanaf 1 euro. De boekenmarkt was ook in 2024 een groot succes: bij de opening om 10 uur stonden al 60 mensen te wachten en bij de sluiting om klokslag 16.00 uur waren 70 van de ruim 200 kratten helemaal leeg verkocht.

Hoe werkt het?

De parochie zamelt het hele jaar boeken en platen in. Ieder donderdagochtend kunnen parochianen boeken, platen, cd's, dvd's, legpuzzels en bordspellen inleveren bij de pastorie. Alles wordt opgeslagen in plastic kratten en op de zolder van de kerk bewaard. Het aanbod is heel divers: prachtige kunstboeken, oude boeken voor de verzamelaar, heel veel thrillers, kinderboeken, kookboeken, (streek)romans. De boeken staan overzichtelijk per soort en op alfabet. Dat geldt ook voor de lp's: van klassieke elpees tot Nederlandstalige muziek, popmuziek uit de jaren 70-80-90, sfeermuziek en cabaret.

Recordopbrengst dit jaar

De opbrengst voor Vastenactie 2024 van de jaarlijkse boekenmarkt was € 3.650, een recordbedrag! Daarnaast is er via internet voor bijna € 3.000 aan boeken en elpees verkocht, dus het totaalbedrag is € 6.650.

Nog veel meer activiteiten

De boeken- en platenmarkt is lang niet de enige activiteit die de parochie organiseert. Op palmzondag is de jaarlijkse actiedag. Dan is er een rad van avontuur, een loterij, spelletjes voor de kinderen en verkoop van voorjaarsplantenbakjes. Ieder zondag is er bovendien verkoop van koffie met zelfgebakken taart en andere hapjes.

Projecten

Jaarlijks ontvangt Vastenactie honderden aanvragen voor ondersteuning van over de hele wereld. De meeste van die aanvragen bereiken ons rechtstreeks. Inhoudelijk variëren de aanvragen van echte noodkreten rond voedsel of gezondheidszorg, tot slim doordachte projecten die proberen op langere termijn te bouwen aan een meer positief toekomstperspectief. Vastenactie zou de meeste ervan willen steunen, maar we kunnen niet alles. Daarom maken we weloverwogen keuzes.

De projecten die we steunen zijn kleinschalig – onze gemiddelde bijdrage is onder de 20.000 euro - met een looptijd van één jaar en vooral sociaal- en/of economisch van aard. Ze zijn gericht op de concrete noden van de lokale gemeenschap. De afgelopen jaren steunen we ook regelmatig projecten op het gebied van (mensen)rechten en belangenbehartiging en maken we ook op andere punten een ontwikkeling door. Zo kijken we meer naar de duurzaamheid van de projecten die we steunen. We richten ons primair

op kwetsbare groepen en steunen projecten die juist hen helpen bij het verbeteren van hun positie. We willen mensen en gemeenschappen versterken, liefst op zo'n manier dat de projecten die we steunen bijdragen aan een fundamentele verandering in de levens van mensen – niet in de laatste plaats vrouwen, kinderen en jongeren – zodat ze meer zeggenschap hebben over hun eigen leven en toekomst.

De projecten die we steunen zijn verspreid over Afrika, Azië, Latijns-Amerika en het Midden-Oosten. In 2024 zijn in totaal 94 projecten gecommiteerd in 32 landen voor 1.871 duizend euro.

PROJECTEN

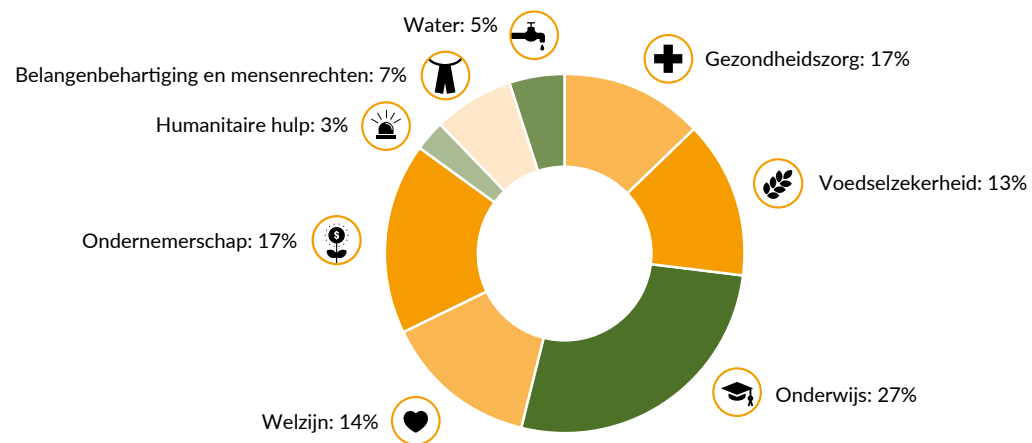
(bedragen x €1.000)

Jaar	Aantal projecten	Bedrag	Gemiddeld bedrag/project	Aantal afgewezen projecten
2024	94	1.871	20	192
2023	72	1.761	24	174
2022	80	1.959	25	187
2021	70	1.547	22	152
2020	76	1.785	23	143

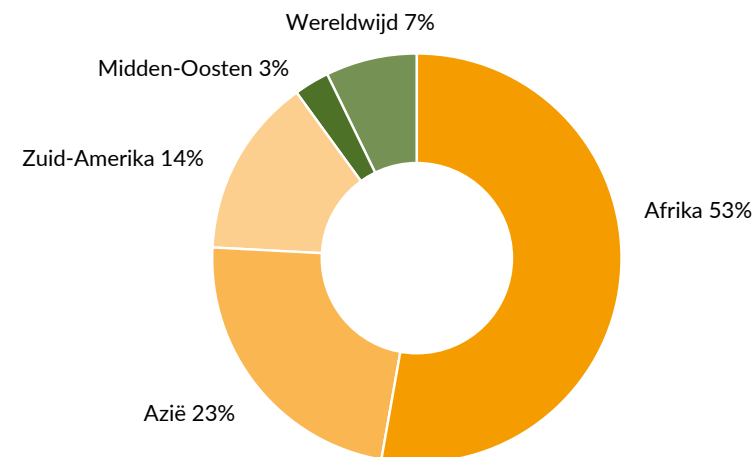
We hebben in 2024 24% projecten meer gesteund dan in 2023; het totale bedrag dat we aan projecten hebben uitgegeven is met 6% gestegen. Dit komt met name door een bijdrage van een kloostercongregatie, die ons vroeg om hun bijdrage met name te besteden aan kleine projecten (minder dan € 10.000).

In 2024 kenden we bij tien projecten € 35.000 of meer toe. Onze maximumbijdrage aan een project is € 50.000. Liever steunen we kleinere projecten. Regelmatig verzoeken we daarom partners hun budget wat naar beneden bij te stellen. Vijfendertig projecten dienden een aanvraag in van minder dan € 10.000. De rest, 49 projecten, ontving een bedrag tussen de € 10.000 en € 35.000.

VERDELING PROJECTEN OVER WERKVELDEN

VERDELING PROJECTEN WERELDWIJD

Drie hoofdfonds

HOOFDFONDSEN MET AANTAL PROJECTEN EN TOTAALBEDRAGEN

(bedragen x €1.000)

Hoofdfonds	Aantal projecten	Totaalbedrag	Gemiddeld bedrag/project
Vastenactie Algemeen	65	1.465	25
Vastenactie Eigen Doelen	26	392	15
Humanitaire hulp	3	14	5
Totaal	72	1.761	20

Vastenactie Algemeen

In 2024 hebben we 67 projecten onder Vastenactie Algemeen gefinancierd, wat fors meer is dan in eerdere jaren. Van deze 67 projecten zijn 19 projecten gefinancierd met de eerder genoemde bijdragen van een kloostercongregatie. Zij stellen als voorwaarden dat hun bijdrage wordt besteed aan kleine projecten (minder dan € 10.000) die passen bij de uitgangspunten van Vastenactie en bij het gedachtegoed van de congregatie.

In eerdere jaren werden de projecten voor de Adventsactie apart toegekend. Feitelijk waren dit al meerdere jaren geen apart gefinancierde projecten meer, maar projecten die werden geselecteerd uit de algemene lijst voor onze campagne in de advent. Daarom maken we hier nu geen onderscheid meer in.

Vastenactie Eigen Doelen

Particuliere Initiatieven kunnen een projectvoorstel indienen bij Vastenactie Eigen Doelen. Bij een Eigen Doel is altijd een Nederlandse katholieke parochie betrokken die in de vastentijd actief campagne voert voor dit project. Vastenactie subsidieert vervolgens maximaal 50% van de actieopbrengst. Bij bouwprojecten is dit 30%. In totaal zijn er 26 nieuwe Eigen Doelen projecten gecommiteerd in 2023. Dit is een flinke stijging ten opzichte van 2023 (toen 20 projecten).

In totaal haalden de parochies in 2023 € 316.047 op voor hun Eigen Doelen. Dit bedrag ligt fors hoger dan in 2024. Vastenactie heeft daarop een subsidie van € 75.846 euro gegeven. Veel parochies haalden meer op dan vooraf gehoopt. De meeropbrengsten zijn deels besteed aan uitbreidingen van de gesteunde projecten en deels ten goede gekomen aan projecten die minder inzamelden dan gehoopt.

Eigen Doelen workshops

In september 2024 werden de Eigen Doelen workshops gehouden. Er was dit jaar bijzondere aandacht voor het voeren van de fondswervingscampagne in Nederland: Wat kun je doen? Hoe breng je het project goed voor het voetlicht? Daarnaast was er ruim aandacht voor uitwisseling over ieders project en gaf Vastenactie een inkijkje over hoe haar medewerkers naar projecten kijken: wat vindt Vastenactie belangrijk als het gaat om eigenaarschap en impact van een project.

Adventsactie

Tijdens de Adventsactie legden we in 2024 de nadruk op twee projecten rond gezonde en voedzame gewassen. Op veel plaatsen in de wereld hebben ouders moeite om voor voldoende voedsel te zorgen voor hun gezin. Vooral jonge kinderen zijn kwetsbaar voor chronische ondervoeding, wat levenslange gevolgen kan hebben. Lokale partners van Adventsactie leren families traditionele, lokale landbouwmethodes. De oude technieken zorgen voor een gezonde bodem, een rijke oogst en voedzame, biologische gewassen. U leest er meer over op pag. 18.

Humanitaire hulp

In 2024 was er – in tegenstelling tot andere jaren – geen grote noodhulpcampagne waar we ons voor inzetten. Rond de oorlog in Gaza en Libanon is ervoor gekozen om niet zelf actie te voeren, maar dat over te laten aan de grotere organisaties in Nederland. Vastenactie steunde wel drie kleine noodhulpprojecten: een partner in Oeganda werd getroffen door overstromingen, waarvoor we een klein extra bedrag beschikbaar stelden voor hulp aan de slachtoffers.

Met hulp van een kloostercongregatie steunden we verder een noodhulpproject voor vrouwen in Gaza en steunden we een opvanghuis in Libanon.

Uitvoeringspartners

Vastenactie financiert veel verschillende uitvoeringspartners, waarvan de meeste uit het katholieke netwerk komen. We beoordelen iedere uitvoeringspartner op zijn professionaliteit en ervaring en vragen bij ieder project een aanbevelingsbrief van de lokale bisschop of een andere relevante relatie uit het lokale katholieke netwerk.

Afwijzingen

In 2023 heeft de Projectencommissie 192 projectvoorstellen in behandeling genomen die uiteindelijk zijn afgewezen. Dit getal is ruim hoger dan de 174 afgewezen projecten in 2023. Er is in 2024 geen bezwaar gemaakt tegen afwijzing. Daarnaast ontvangt Vastenactie nog vele tientallen verzoeken om steun die niet in behandeling worden genomen, bijvoorbeeld omdat ze niet aan de minimum eisen voldoen of slechts bestaan uit een bedelbrief zonder toelichting. Veel voorkomende redenen voor afwijzing zijn:

- slecht uitgewerkte projectvoorstellen;
- te grootschalige projecten, al dan niet met hoge bouwkosten;
- economische projecten met ontbrekende of slecht uitgewerkte bedrijfsplannen;
- aanvragen voor individuele ondersteuning voor bijvoorbeeld studie of levensonderhoud;
- administratieve redenen, bijvoorbeeld omdat we geen reactie ontvangen op een verzoek om nadere informatie.

Helaas zijn er bij de genoemde 192 projecten ook projecten die op zich zelf het waard waren om gesteund te worden. Omdat Vastenactie maar over beperkte middelen beschikt, zijn we genoodzaakt keuzes te maken. De afweging wordt gemaakt in de projectencommissie, die jaarlijks vier keer samenkomt om alle aanvragen die in behandeling zijn genomen, te beoordelen.

Netwerken

Vastenactie is lid van verschillende netwerkorganisaties. In Nederland zijn we lid van Partos, de brancheorganisatie voor ontwikkelingssamenwerkingsorganisaties. Partos doet veel aan beleidsbeïnvloeding op politiek vlak en ontwikkelt instrumenten die Vastenactie ook kan gebruiken voor haar werkzaamheden.

In Nederland zijn we ook lid van de Laudato-Si' alliantie Nederland, die zich als taak stelt om duurzame ontwikkeling en het gedachtegoed van Paus Franciscus onder de aandacht te brengen. Ook zijn we lid van het VKMO (Verband van Katholieke Maatschappelijke Organisaties), waarin netwerken en onderlinge ondersteuning voorop staan.

Vastenactie is lid van CIDSE: een netwerk van 18 katholieke organisaties uit Europa en Noord-Amerika, die zich inzetten voor sociale rechtvaardigheid wereldwijd. Tenslotte neemt Vastenactie deel aan CIGS: een netwerk van Europese organisaties die met elkaar gemeen hebben dat ze doelen van particuliere organisaties steunen. Bij Vastenactie zijn dat de Eigen Doelen van parochies.

Seva Kendra haalt dakloze kinderen uit een uitzichtloos leven

Stationskinderen in Calcutta krijgen weer een toekomst door onderwijs, voorlichting en gezondheidszorg

Het is een overweldigende drukte op het Sealdah Railway Station. Dit treinstation in hartje Calcutta is het op één na grootste van India. In deze metropool, waar meer dan 4,5 miljoen mensen wonen, vormt het treinstation een belangrijk verkeersknooppunt. Elke dag reizen meer dan 1.800.000 mensen via dit station.

Het lijkt onvoorstelbaar, maar op dit drukke station wonen honderden kinderen, met hun gezinnen. Veel van deze jongens en meisjes zijn zelfs op het station geboren. Ze zijn dakloos en straatarm. Voor hen is het station hun enige huis en thuis. Ze scharrelen samen met broertjes, zusjes en vriendjes wat kleingeld en eten bij elkaar. Vaak worden ze door hun ouders er op uit gestuurd om te bedelen of om vrachtjes en de bagage van passagiers te dragen. Daar verdienen ze een paar roepies mee. En als de klusjes niet genoeg geld opbrengen, kunnen ze niets anders dan zakkenrollen en wat eten stelen.

Tuberculose, HIV, heroïne en uitbuiting

Het leven voor deze kinderen is hard. Ze worden aan hun lot overgelaten en moeten hun eigen boontjes doppen. Een ellendig leven, met een ongezond slechte hygiëne, structureel te weinig eten en een volstrekt gebrek aan onderwijs. Tuberculose, HIV en andere slopende ziektes liggen elke dag op de loer. Vaak zijn ze het slachtoffer van mensen die misbruik maken van hun belabberde situatie en worden ze fysiek en seksueel misbruikt en uitgebuit. Cannabis roken, lijmsnuiven, drank en heroïne zijn voor de jeugd van het station de enige manier om hun ellende even te vergeten.

Het verhaal van verandering

Het is Seva Kendra, onze samenwerkingspartner in Calcutta, die zich het lot van deze groep jongeren aantrekt. Met de steun van Vastenactie ontwikkelden de hulpverleners van dit initiatief een programma om de Stationskinderen van Calcutta hoop op een toekomst te geven. Onderwijs en voorlichting staan centraal in de aanpak. Seva Kendra plukt de kinderen letterlijk van de perrons en laat ze op een speelse manier deelnemen aan bijeenkomsten. Daar krijgen ze voorlichting en leren ze meer over hygiëne en gezondheid. Ze leren lezen, schrijven en rekenen, maar ook veel praktische kennis die ze helpt in het dagelijkse leven. Dansen, verhalen vertellen, sport en spelletjes zijn een onmisbaar onderdeel van het programma. Zo leren de kinderen ook sociale vaardigheden. Na elke bijeenkomst krijgen ze allemaal een gezonde maaltijd.

Het programma is veelomvattend en biedt de kinderen kans op een plaats op een normale school. Seva Kendra ondersteunt de kinderen met schoolspullen en schooluniformen en helpt ze om dagelijks naar school te gaan.

Structurele hulp voor de toekomst

Vastenactie ondersteunde Seva Kendra van harte, vooral omdat de hulporganisatie streeft naar een structurele verbetering voor de jeugd op het station. Het betrekken van de ouders is een voorwaarde voor het slagen van het project. Daarom zijn voorlichtingsbijeenkomsten met de ouders een vast onderdeel van het programma. Daarnaast zoekt Seva Kendra de samenwerking met andere organisaties, afkickcentra, medische hulporganisaties, kerken en lokale instanties.

Hoopgevende resultaten

De eerste resultaten van het project zijn veelbelovend. Ouders zien hun rol nu als opvoeder en grijpen het project aan om zelf onderwijs te gaan geven aan hun eigen kinderen. Het drugs- en drankgebruik onder de deelnemende kinderen neemt sterk af. De hulpverleners zien dat de kinderen meer zelfvertrouwen krijgen en graag dansen, zingen en spelen. En er staan spontaan leiders op die als een ambassadeur het programma uitdragen in de stationsgemeenschap.

Bewustwording

De spiritualiteit van het katholiek vasten en de adventsperiode, de uitgangspunten van het katholiek sociaal denken en de werken van barmhartigheid hebben een belangrijke plek in de campagnes. We willen laten zien hoe mensen 'ver weg' leven, tegen welke uitdagingen ze aanlopen, wat dat voor gevolgen heeft voor hun leven en hoe de projecten die we steunen een verandering op gang brengen. Mensen in Nederland worden uitgenodigd actief deel te nemen aan de campagnes: niet alleen door geld te geven, maar door zich ook daadwerkelijk solidair op te stellen, geïnspireerd door de woorden van Jezus in het Evangelie.

Parochies

Ieder jaar doen er zo'n 2500 parochievrijwilligers mee in Nederland met de campagne voor Vastenactie en/of Adventsactie. Het contact met de vrijwilligers verloopt voornamelijk via de relatiebeheerder parochies. Vrijwilligers die zich hebben aangemeld, ontvangen regelmatig papieren en digitale nieuwsbrieven met actuele campagne-informatie, achtergrondverhalen, interviews en tips over campagnevoeren.

Voor de parochievrijwilligers organiseren we jaarlijks in november regionale startdagen om de Vastenactie-campagne een goede start te geven. We doen dat in nauwe samenwerking met de bisdommen. In 2024 zijn er vier georganiseerd: voor het bisdom Groningen-Leeuwarden, een gezamenlijke startdag voor de bisdommen Den Bosch en Breda, een startdag voor het bisdom Roermond en een geza-

menlijke startdag voor de bisdommen Haarlem-Amsterdam en Rotterdam. Vrijwilligers uit het aartsbisdom Utrecht konden een dag naar keuze bijwonen. In totaal bezochten ongeveer 150 vrijwilligers de startdagen.

Vrijwilligers maken tijdens de startdagen kennis met het Vastenactie-campagneproject en met het nieuwe campagnemateriaal. Ze kunnen dat via de website bestellen. Het gaat bijvoorbeeld om posters, flyers, vastenzakjes en het Handboek met alle campagne-informatie. In 2024 zijn er 1603 Handboeken besteld, iets meer dan de 1540 van het jaar ervoor.

Daarnaast kunnen de vrijwilligers Hongerdoeken en Bouwstenen voor vieringen bestellen. De Hongerdoeken nemen een eigen plek in, in het aanbod voor parochies. Het zijn moderne kunstwerken, gebaseerd op een eeuwenoude traditie. Ze nodigen mensen uit na te denken over thema's die passen bij de vastenperiode. De Bouwstenen voor vieringen zijn bedoeld om vrijwilligers op weg te helpen bij de voorbereiding van speciale vieringen in de vastenperiode. De kant-en-klare teksten, voorbeden en thematische overwegingen zijn vrij te gebruiken. Er is een daling ten opzichte van 2023 in het aantal bestellingen van de Hongerdoeken en Bouwstenen voor vieringen, wat deels verklaarbaar is door het feit dat de Hongerdoek voor het tweede jaar werd gebruikt en veel parochies de informatie het jaar ervoor al hadden besteld.

In 2024 hebben Vastenactie-medewerkers 13 presentaties verzorgd in parochies in of buiten de vastenperiode. Dat kon bijvoorbeeld tijdens een vastenmaaltijd zijn

of in een kerkviering of op een aparte (inspiratie)avond. Daarmee zijn ongeveer 450 mensen bereikt.

Vastenactie lesmateriaal

Elk jaar ontwikkelt Vastenactie, in samenwerking met uitgeverij Kwintessens, lesmateriaal voor de vastentijd. Hiermee ondersteunen we katholieke basisscholen bij de voorbereiding op Pasen en stimuleren we leerlingen na te denken over belangrijke thema's die verbonden zijn aan onze projecten wereldwijd.

Het thema van het lesmateriaal 2024 was 'Een nieuw begin, op weg naar Pasen.' We stonden daarin stil bij de betekenis van Pasen en legden de link naar de lente, het jaargetijde waarin de natuur weer tot leven komt. De leerlingen zagen echter ook dat dit niet overal op de wereld vanzelfsprekend is. In Zimbabwe bijvoorbeeld, is het mede door klimaatveranderingen, erg droog. We stonden stil bij de gevolgen daarvan voor de boeren die er wonen en vertelden het verhaal van Thandekile en haar twee kinderen.

Het Vastenactie lesmateriaal van 2024 is in totaal 1089 keer gedownload, een forse stijging ten opzichte van 2023, toen het 476 keer werd gedownload.

Vastenactie Theatershow

In 2024 organiseerde Vastenactie de theatervoorstelling 'Laat het stromen' op 41 basisscholen in heel Nederland. Buikspreekpoppen Henkie, Opa of Mo moesten voor een klimplant zorgen. Dit ging natuurlijk helemaal mis, waardoor de plant een hangplant werd. Deze komische situatie vormde het bruggetje naar de werkelijkheid in Zimbabwe, waar extreme droogte heerst en niets wil groeien. >>>

Met behulp van goocheltrucs bedrukten de spelers het belang van water en legden ze de moeilijke omstandigheden in Zimbabwe uit. De leerlingen werden aangespoord om in actie te komen en geld in te zamelen voor waterputten, pompen en de aanleg van grote moestuinen. Daarmee kunnen de families in Zimbabwe weer voldoende voedsel verbouwen, hoeven kinderen niet meer ver te lopen voor water en krijgen ze de kans om naar school te gaan.

Adventslesmateriaal

Het lesmateriaal voor Advent en Kerstmis bestond in 2024 uit een digitale adventskalender met korte werkvormen voor in de klas. Deze varieerden van het aansteken van een adventskaars tot het zingen van een lied of een creatieve opdracht. Drie Bijbelverhalen vormden de basis van het materiaal: het verhaal van Zacharias en Elisabeth, de aankondiging van de blijde boodschap door de engel Gabriel aan Maria en het geboorteverhaal van Jezus.

Daarnaast werd aandacht besteed aan de Adventsactieprojecten. Deze waren gericht op gezonde voeding en duurzame landbouwmethoden in Guatemala en op Flores, Indonesië. Leerlingen werden opgeroepen in actie te komen voor deze projecten.

Het lesmateriaal is 1245 keer gedownload; dat is vergelijkbaar met 2023, toen het 1259 keer werd gedownload.

Een greep uit het Vastenactie- en adventslesmateriaal

Een greep uit het Vastenactie- en adventslesmateriaal

Fonds Mondiale Vorming en het bisdommenfonds

Vastenactie werkt in nauwe verbondenheid samen met de Nederlandse bisdommen. Belangrijk aanspreekpunt daarin zijn de missiesecretariaten. Vanuit dit missiesecretariaat informeren de bisdommen de parochies over belangrijke zaken die te maken hebben met zorg voor de naaste in andere landen dan Nederland. Vrijwilligers kunnen er terecht met vragen en samen zorgen we ervoor dat alle informatie rondom de campagnes in advent en vasten op een goede manier wordt gedeeld. Vastenactie stelt jaarlijks een relatief klein bedrag beschikbaar in het 'Fonds Mondiale Vorming'. Vanuit dit fonds, dat ook door andere organisaties in Nederland wordt gesteund, worden de missiesecretariaten gesteund in hun werk.

Daarnaast stelt Vastenactie ook jaarlijks aan de meeste bisdommen een klein bedrag beschikbaar dat de bisschoppen zelf kunnen besteden aan kleine hulpvragen uit het buitenland die hen rechtstreeks bereiken, vaak via partners waar de bisschop of het bisdom zelf goede banden mee heeft. De bisschop kan hier zelf over beslissen, maar vraagt wel altijd om advies aan Vastenactie. Om een goede en transparante verantwoording mogelijk te maken, vragen de bisschoppen sinds 2023 aan Vastenactie om na de toekenning het contact met de ontvanger van het bedrag over te nemen. In 2024 konden de bisschoppen zelf op deze manier elf projecten in negen landen rechtstreeks helpen met ondersteuning van Vastenactie.

Partnerbezoeken in Kenia

Ontmoeting, uitwisseling én leermomenten

Eind juni 2024 bezochten Vastenactie-collega's Alejandra Slutzky en Suzanna Louwerse een aantal partners in Kenia. Het werd een indrukwekkende ervaring, vol ontmoeting, uitwisseling én af en toe een leermoment. Alejandra deelt een aantal hoogtepunten.

Bouwen aan gemeenschap

Alejandra: "In Kitale bezochten we een gemeenschapscentrum dat met steun van Parochie H. Jacobus de Meerdere in samenwerking met de Stichting Vrienden van Joseph in Tuitjenhorn en Vastenactie is gebouwd. Normaalgesproken zijn we terughoudend met bouwprojecten, maar hier hebben we aan den lijve ervaren wat de betekenis van een gemeenschapscentrum is. Hier worden jonge kinderen opgevangen, zodat de moeders even hun handen vrij hebben, hier komt de gemeenschap samen, krijgen de kinderen les... Hier is niet gebouwd met stenen, maar hier is gebouwd aan een gemeenschap!"

Nomaden worden boeren

De parochie St.Petrus' Stoel in Eindhoven steunde een landbouwproject in Isiolo. Alejandra: "De mensen hier trokken in het verleden rond, van groene plek naar groene plek, maar die worden schaarser door klimaatveranderingen en zijn boven-

dien vaak iemands eigendom geworden. Daarnaast was het met een nomadische levensstijl moeilijk om kinderen onderwijs te laten volgen. Uiteindelijk moesten ze zich op één plek vestigen. Omdat ze niet gewend waren aan landbouw, krijgt de gemeenschap ondersteuning. Een van de vrouwen vertelde me dat de olifanten en apen hun groente zo lekker vonden. Ik stelde voor om een hek om de groentetuinen te zetten, maar dat past echt niet bij ze. Een van de jongens zei: 'Dat kan helemaal niet, zij wonen hier ook! Nu zit er 's nachts iemand met een lepel en een pannetje lawaai te maken om de dieren weg te jagen.'

Een leven na de gevangenis

De organisatie Father Grol's Welfare Trust, ooit opgezet door de Nederlandse pater Arnold Grol, ondersteunt gevangenen in Kenia. Alejandra: "Mensen zitten hier vaak onder erbarmelijke omstandigheden vast. We bezochten een gevangenis in

Nairobi en het was indrukwekkend om te zien hoe de priesters en vrijwilligers zich inzetten voor de gedetineerden en ex-gedetineerden. Ze leren mensen een vak, leren ze lezen en schrijven, instrumenten maken, handwerken, muziek maken... We bezochten ook twee ex-gevangenen. John heeft 22 jaar gezeten; hij is na zijn vrijlating ergens anders gaan wonen en heeft daar een kledingwinkel geopend. Hij vangt mannen en jongens op die vrij komen en leert ze kleding maken en weer een leven op te bouwen.

Tabitha heeft in haar huiskamer een brei-centrum opgezet voor vrouwen die uit gevangenis komen en hun leven weer moeten opbouwen. Ze vertelt hoe ze werd buitengesloten door haar gemeenschap bij haar terugkeer en hoe haar kinderen op straat leefden toen ze gevangen zat. Nu wonen ze weer bij haar en gaat het goed met het gezin. Het was indrukwekkend om te zien dat er een leven is na de gevangenis dankzij Father Grol's Welfare Trust."

Tabitha zat onschuldig vast: zo kwam zij er weer bovenop

De gevangenen in Nairobi zijn onhygiënisch en overvol. Gevangenen leven er opeengepakt, en krijgen net genoeg eten om in leven te blijven. De meeste hebben geen opleiding afgerond en dus ook geen toekomstperspectief. Daarom zet onze lokale partner Father Grol's Welfare Project (FGWP) zich dagelijks in voor deze gevangenen. Door medicijnen te bieden, maar ook door ze een vak te leren. Zo heeft de 60-jarige Tabitha – die jaren onschuldig vastzat – haar toekomst terug dankzij FGWP.

Onschuldig achter de tralies

Een jaar of twintig geleden overkwam de Keniaanse Tabitha (60) het ergst denkbare: ze werd beschuldigd van de moord op haar man Peter – volkomen onterecht. Elf jaar zat ze in een overvolle gevangenis in Nairobi, waar de omstandigheden mensonterend zijn. Elf jaar lang moest ze haar vijf kinderen missen, die volwassen waren tegen de tijd dat Tabitha werd vrij-

gelaten. Toen haar onschuld eind 2015 eindelijk werd bewezen, was de vreugde minder groot dan verwacht. Ze was niet meer welkom op de basisschool waar ze jaren als juf werkte en de mensen uit haar gemeenschap keken haar met de nek aan. Vrouwen mochten van hun man zelfs niet meer bij haar op bezoek – ondanks haar onschuld.

Breien voor het leven

Maar Tabitha is een doorzetter, en dus nam ze vlak na haar vrijlating contact op met onze partner FGWP. Zij gaven haar een breimachine en een startpakket met wol. Tabitha maakt nu schooluniformen voor kinderen – tien procent daarvan schenkt ze aan ouders met weinig geld. Op deze manier wil ze iets voor haar gemeenschap betekenen. Ook heeft ze een boek geschreven, waarin ze vertelt over het zware leven in de gevangenis. Daarmee hoopt ze jongeren weg te houden uit het criminele circuit.

Tabitha's veerkracht is bewonderenswaardig: ze heeft zich niet laten leiden door woede of wrok. Dankzij haar harde werk en positiviteit is ze weer onderdeel van haar gemeenschap. Inmiddels heeft ze een nieuwe droom: met ex-gevangenen een groep oprichten om ervaringen uit te wisselen, elkaar te steunen en samen te werken.

Tabitha's veerkracht is bewonderenswaardig: ze heeft zich niet laten leiden door woede of wrok.

Fondsenwerving

Vastenactie- en Adventsactiecampagnes

In 2024 stabiliseerden de inkomsten. We zagen opnieuw een herstel van de inkomsten uit parochies voor de Vastenactie-campagne. Wel was er een kleine terugloop op inkomsten uit parochies voor de Adventsactie-campagne. De inkomsten via individuele donateurs groeiden. Er was in 2024 geen grote noodhulpcampagne en de inkomsten uit legaten daalden. Daardoor zijn de uiteindelijke inkomsten nagenoeg gelijk aan 2023. In totaal is 43% van het totale aantal giften tijdens de Vastenactie en Adventsactie in 2024 via een parochie, congregatie of school binnengekomen. De overige 57% kwam van particuliere donateurs. Dit is een flinke verschuiving ten opzichte van 2023, toen 48% van de inkomsten van particuliere donateurs kwam.

Andere fondsenwervende acties

In 2024 is ervoor gekozen het adressenbestand niet opnieuw te laten actualiseren door een externe partner. De kosten wogen niet op tegen de baten. Donateurs geven over het algemeen trouw hun adressenwijzigingen door of het overlijden van familieleden. Om te besparen op de kosten hebben we er ook voor gekozen geen verrijksacties te laten uitvoeren. Gedurende de vasten- en adventstijd zijn er vier donateursbrieven verstuurd met giftverzoeken. Daarnaast is in mei de jaarlijkse verantwoordingsbrief verstuurd en in september een aanvullende brief met geefverzoek. Voor deze beide mailings geldt dat ze het beter deden dan de vergelijkbare mailings in 2023.

Nieuwe donateurs

Het aantal giftgevers nam in 2024 af ten opzichte van 2023. Dit kan gedeeltelijk verklaard worden uit het feit dat meer donateurs via de parochie zijn gaan geven. De gemiddelde giftgrootte nam toe van € 59,50 naar € 63. Hierdoor bleven de inkomsten gelijk. In 2024 bereikte Vastenactie 1662 nieuwe donateurs. Dat is nagenoeg gelijk aan het aantal nieuwe donateurs in 2023, toen we 1656 nieuwe donateurs bereikten.

Online fondsenwerving

Ook in 2024 hebben we weer stappen gezet op het gebied van online fondsenwerving. Wel was duidelijk merkbaar in het aantal donaties dat er voor het eerst sinds 2021 geen noodhulpacities waren. Zowel het aantal online donaties als het gemiddelde online giftbedrag lag lager dan in 2023. We zagen wel een stijging in de tweede helft van 2024. In de laatste twee maanden is het aantal online giften met 20% gestegen ten opzichte van 2023.

Tijdens de vasten- en adventsperiode hebben we via Facebook en Google Grants advertenties ingezet om meer bezoekers naar onze website te trekken. We hebben daarmee in totaal bijna 500.000 personen bereikt en ruim 9500 extra bezoekers op onze website ontvangen. Dat is iets minder dan in 2023. Wel zien we dat de bezoekers iets langer op de website blijven.

Op de website bieden we diverse mogelijkheden aan bezoekers om hun e-mailadres achter te laten, zodat ze op de hoogte blijven van ons werk. Daarnaast hebben we kleine campagnes opgezet met als doel e-mailadressen te verzamelen. Denk aan pop-ups op de website met de mogelijkheid om een gratis prentenboek te downloaden tijdens de vastenperiode en adventsperiode. Deze acties met prentenboeken werkten uitstekend.

Tijdens de vastenperiode hebben we ook een klimaatquiz aangeboden, dit werkte prima om meer bezoekers te trekken, maar het lukte niet om deze bezoekers na het invullen van de test goed vast te houden.

We sturen maandelijks een e-mail naar (potentiële) donateurs. De vorm en inhoud daarvan wisselt: drie keer per jaar sturen we een digitaal magazine van acht tot twaalf pagina's, daarnaast sturen we regelmatig een korte digitale nieuwsbrief. De inhoud varieert: soms vertellen we over de resultaten van een project, soms bieden we een interview of opiniestuk aan en een paar keer per jaar vragen we om een financiële bijdrage. De mails worden goed geopend en gelezen. Het openingspercentage van de ze mails ligt boven de 42% en we zien een stijgende lijn.

Samenwerking met fondsen

Vastenactie werkte in 2024 net als in eerdere jaren weer samen met de Fundatie Charitas uit Roosendaal (Breda). Deze fundatie beheert het vermogen van een zustercongregatie en stelt daarvan jaarlijks een bedrag van 150.000 euro beschikbaar aan Vastenactie, vooral voor projecten op het gebied van gezondheidszorg.

In 2024 ontstond een nieuwe samenwerking met een fonds dat het vermogen van weer een andere zustercongregatie beheert. Ook zij gaven een bedrag van 150.000 euro aan Vastenactie, vooral te besteden aan kleine meer charitatieve projecten (met een maximum van 10.000 euro per project).

De zusters stellen er prijs op dat hun bijdrage anoniem wordt gegeven en vertrouwen Vastenactie de zorg voor goede afspraken en verantwoording met de projectpartners toe. Eind 2024 hebben de zusters uitgesproken tevreden te zijn over deze nieuwe samenwerking en die daarom ook in 2025 te willen voortzetten.

Vastenactie hoopt in de toekomst vaker dit soort samenwerkingen aan te gaan.

Reisverslag Oeganda

Horen wat niet wordt verteld...

Op 25 mei 2024 vertrokken Marc Bollerman en Margot de Zeeuw naar Oeganda om de Vastenactie-campagne voor 2025 voor te bereiden. Mathijs Vlaardingenbroek en pop Henkie, die de jaarlijkse Theatershow op katholieke basisscholen verzorgen, waren mee. En ergens onderweg werd zelfs nog een verstekeling ontdekt... Marc en Margot hielden een online reisdagboek bij, waaruit hier een kleine bloemlezing.

26 mei Tussenlanding in Istanbul

“We gaan naar Kasese in het westen van Oeganda de organisatie RUGLI bezoeken. Het deel van hun werk dat wij steunen, gaat over briketten maken. Dat klinkt eenvoudig, maar het mooie is dat het veel impact heeft. De vrouwen koken op vuur dat wordt gestookt met houtskool. Daar wordt kostbaar tropisch bos voor omgehakt. Daarnaast verspreiden deze vuren veel rook en fijnstof, een van de belangrijkste oorzaken van ziekte en zelfs overlijden van vrouwen en kinderen wereldwijd.

RUGLI leert vrouwen hoe ze van gft-afval briketten kunnen maken. Die branden langer, schoner, verminderen houtkap en helpen de omgeving schoon te houden van zwerfafval. Bovendien leveren de briketten een forse kostenbesparing op én extra inkomsten door de verkoop.”

28 mei Kasese

Wat een prachtig land en wat een lieve mensen. Maar wat een wereld gaat schuil achter de gastvrijheid, de glimlachen, de prachtige natuur. Een wereld waar we vandaag een eerste glimp van zagen en hoorden, hoewel, hoorden... veel klonk vooral door in wat er niet werd verteld.

We maakten kennis met Mary en Nathan, de drijvende krachten achter RUGLI. Marc mijmert: “Ik realiseer me hoe cruciaal de Mary's van deze wereld zijn voor projecten als dit. Zonder haar kracht, zonder haar verlangen en volhouden, zonder haar grote liefde voor de vrouwen was dit project er niet geweest. En tegelijk:

zonder haar zakelijke, slimme geest en haar goede team vrijwilligers was het ook niet mogelijk. Het is een combinatie. En soms valt dan alles op zijn plek en wordt de wereld een stukje mooier.

29 mei

We spraken met een aantal vrouwen uit het project. Heftige verhalen, die diep binnenkwamen. Alleenstaande moeders die van dag tot dag moeten zien te overleven met hun kinderen, moestuinen die worden weggespoeld door modderstromen, weduves die door de familie uit huis worden gezet nu de echtgenoot er niet meer is... en toch zorgen ze voor lunch als we langskomen. En allemaal vertellen ze hoe deze 'simpele' briketten hen helpen hun leven te veranderen.

Marc mijmert: "Ze was een boerin. Ze had een tuin waarin ze groente verbouwde, die ze verkocht op de markt. Ik vroeg door, maar aarzelde ineens. In haar ogen kwamen tranen, die ze niet wilde tonen. Een stoere vrouw, die van zichzelf niet mocht huilen. Het werd even stil tussen ons, met alleen het geluid van de stampende machines waar de vrouwen buiten weer nieuwe briketten maakten.

In de stilte die geen stilte was vertelde ze hoe de regen kwam en van een stroompje een rivier maakte. Die vervolgens haar tuin verwoestte en alles – letterlijk alles – was ze had, wegspoelde."

30 mei

Vandaag stond in het teken van de kinderen; we bezochten twee basisscholen. Lang niet alle kinderen waren echter op school: als het schoolgeld niet is betaald,

kunnen de kinderen niet komen. Er stonden inderdaad de nodige kinderen buiten het hek toe te kijken toen Mathijs zijn goocheltrucs demonstreerde. Dat beeld kwam echt binnen. Binnen of buiten. Wel of niet. Het is een harde wereld hier in Oeganda. Waarom ze niet toch alvast naar binnen kunnen vroegen we.

‘Omdat we eigenlijk nu al niet genoeg geld hebben om de kinderen te voeden,’

- antwoordde de directeur. >>>

De tweede school lag hoog in de bergen. Het asfalt hield op. En de weg werd serieus onverhard... en steil. En toen, na weer een tijdje en spectaculaire uitzichten, toen raakte de motor van de auto oververhit en moesten we lopen. Niet zo ver, zei Nathan, maar dat bleek achteraf alleen om ons moed in te praten. In de tropische zon, op redelijke hoogte op een berg zonder schaduw, het was een fikse aanslag op de conditie. Gelukkig kwamen de brommertaxi's ons redden, hoewel die weer een avontuur op zichzelf waren.

De school bleek opgetrokken uit modder, piepklein. Het was een van de meest eenvoudige schooltjes die ik ooit heb gezien. De kinderen hadden nog nooit een camera gezien en waren er bang van. Ook Mathijs moest omzichtig te werk gaan met de poppen, maar dat kwam helemaal goed. De terugweg allemaal op de 'boda boda', oftewel de brommertaxi's. Verder zeg ik er niets over. Maar ik durf voortaan in alle enge attracties van de Efteling.

31 mei

Marc mijmert: "Als organisatie die geld inzamelt voor mensen die kwetsbaar gemaakt of geworden zijn over de hele wereld, ben je natuurlijk gewoon allereerst financier. En dat is heel hard nodig en ook helemaal prima. Maar ik zou toch eigenlijk meer willen zijn dan dat. Dat we echt partners worden. Tochtgenoten. Bondgenoten. Dat het warme vriendelijke contact ook doorgaat na ons vertrek. Dat we delen. Twee kanten op. Dat onze samenwerking meer wordt dan aanvragen en verantwoording."

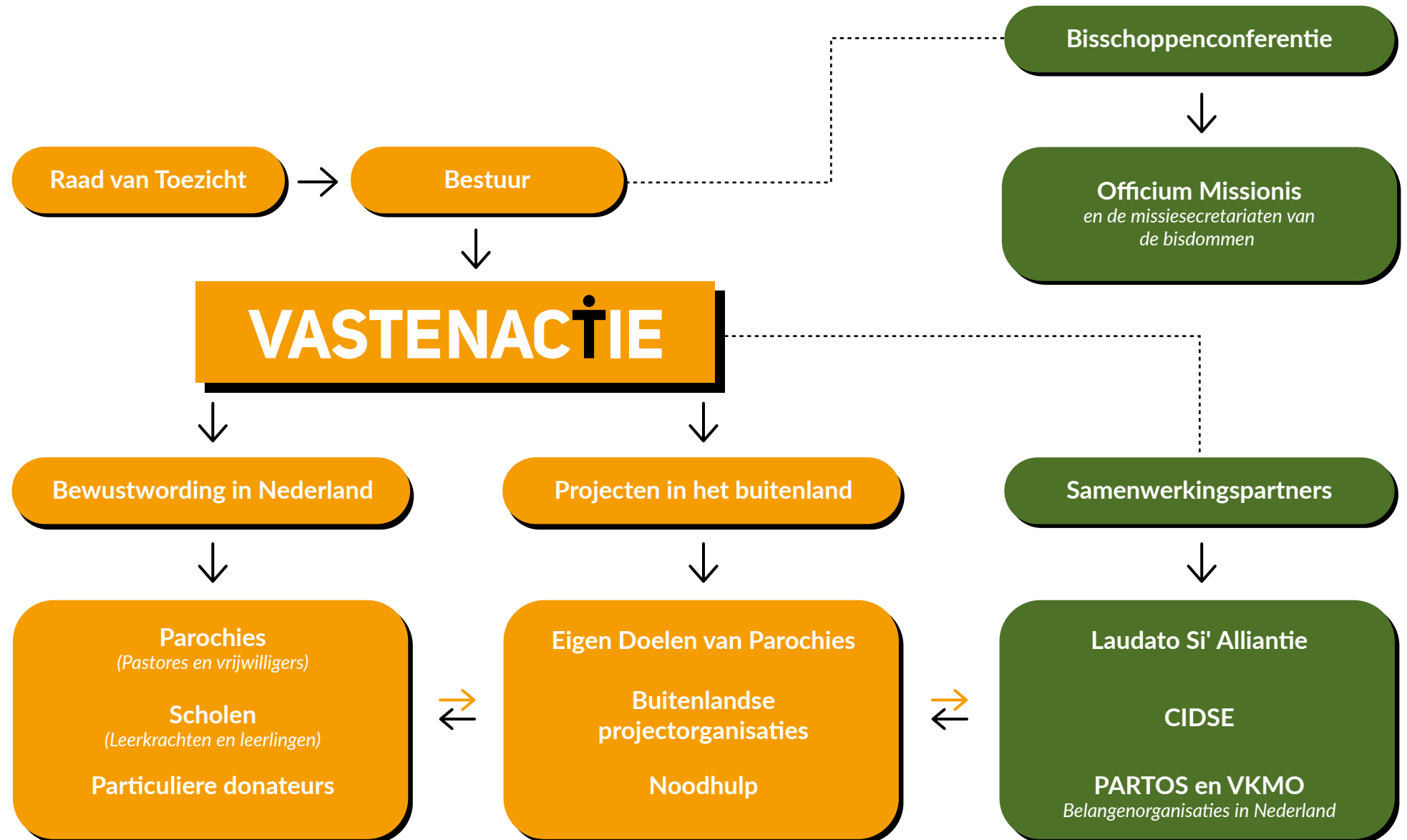
"Vandaag vliegen we naar huis. Het was een prachtige week en ik neem in mijn hart veel mooie mensen mee. Mary allereerst, met haar fantastische krachtige persoonlijkheid. Nathan, die zo zijn best voor ons deed en alles regelde. De vrouwen die we spraken en die ons even toelieten in hun huis. Martha, Doreen, Harriet, Ireen, en meer. Brian, het kleine jongetje dat voluit lachte toen Matthijs met hem sprak. Ik zal ze missen. Zeker ook Morris, onze slimme bescheiden chauffeur van ons busje. Hij heeft ervoor gezorgd dat onze reis veilig, soepel en comfortabel was. En bracht ons niet te vergeten naar olifanten..."

Op www.vastenactie.nl en op het youtube-kanaal van *Vastenactie* kunt u meer zien en lezen over het *britettenproject* in Kasese en de deelnemende vrouwen. En over de avonturen van *Henkie en Ratje in Oeganda* natuurlijk.

Organisatie

Medewerkers

De directeur geeft dagelijks leiding aan de tien medewerkers van de Stichting, samen (inclusief directeur) 8,8 fte. Ook verrichtten enkele zelfstandigen zonder personeel (zzp'ers) diensten voor de Stichting.

Het werk van Vastenactie wordt mede gedragen door vele honderden vrijwilligers in parochies door heel Nederland. Een groot deel daarvan is actief in MOV werkgroepen (Missie Ontwikkeling en Vrede). We vinden het heel belangrijk om goed en veel contact te hebben met deze vrijwilligers. Zo nodigen we ze jaarlijks uit voor onze startdagen op verschillende plekken in het land, bieden we ze inspiratiesessies aan en betrekken we hen via een klankbordgroep bij het maken van keuzes.

Bestuur/directie

Per 1 oktober 2022 is M. Bollerman aangesteld als directeur van de Stichting. Hij is tevens bestuurder. De benoemingstermijn is drie jaar. De raad van toezicht heeft het bezoldigingsbeleid, de hoogte van de directiebeloning en de hoogte van andere bezoldigingscomponenten vastgesteld.

Hierbij volgt de stichting de Regeling beloning directeurs van goede doelenorganisaties (zie www.goe-dedoelennederland.nl).

De beloningen bleven binnen de geldende maxima. In de door de accountant gecontroleerde jaarrekening wordt dit verder toegelicht.

Bedrijfsvoering en governance

In 1961 nam kardinaal Alfrink het initiatief om in Nederland jaarlijks een vastenactie te organiseren voor hulp aan projecten in het buitenland. Dat leidde in 1969 tot de oprichting van de Stichting Bisschoppelijke Vastenactie Nederland (toen nog met een k). Op 10 januari 2019 zijn de statuten van de Stichting gewijzigd en is de structuur van de Stichting gewijzigd naar een raad van toezichtmodel.

Het bestuur legt nu verantwoording af aan de raad van toezicht, aan de bisschoppelijke referent voor missie en aan de Nederlandse Bisschoppenconferentie. De statutaire naam van de organisatie is per 10 januari 2019: Stichting Bisschoppelijke Vastenactie.

Ons team

Binnen het team van Vastenactie heeft ieder zijn eigen taak. Zo zijn er twee medewerkers die de contacten en administratie verzorgen van alles wat met onze donateurs te maken heeft. Er zijn drie mensen actief bezig voor scholen en parochies. Drie mensen zijn met elkaar verantwoordelijk voor alle contacten met onze partners over de hele wereld. Drie leden van het team richten zich op communicatie en het maken en verzorgen van alle materialen die voor onze campagnes worden ontwikkeld. Het team wordt daarbij ondersteund door de directeur en iemand die de financiën beheert. Een overzicht van wie er op dit moment bij Vastenactie werken vind je op <https://www.vastenactie.nl/de-medewerkers-van-vastenactie>.

Vastenactie heeft een Raad van Toezicht die uit vier leden bestaat. Zij zien toe op goede bedrijfsvoering en vooral ook op hoe Vastenactie uitvoering geeft aan haar opdracht om er te zijn voor de meest kwetsbare mensen wereldwijd. >>>

ANBI-status

De Stichting beschikt over de status van Algemeen Nut Beogende Instelling, de ANBI-status. (RSIN 30003759). Hierdoor zijn particuliere giften aan de Stichting onder voorwaarden fiscaal aftrekbaar voor de gevers.

CBF Keurmerk

Sinds 1 juni 2018 is Stichting Bisschoppelijke Vastenactie erkend door de toezichthouder CBF. De Erkenning is het keurmerk voor goede doelen dat door het CBF, Toezichthouder Goede Doelen wordt uitgegeven. Op <https://cbf.nl/organisaties/bisschoppelijke-vastenactie-bva> wordt jaarlijks door het CBF over Vastenactie gerapporteerd.

Middelen

De Stichting heeft ervoor gekozen een deel van haar vermogen duurzaam en eerlijk te beleggen. De te beleggen middelen zijn geormerkt als de continuïteitsreserve van Vastenactie.

In lijn met de visie van de Stichting houden de beleggingen rekening met de mens, de gemeenschap waarvan deze deel uitmaakt en met de natuur. Enkele fac-

toren die hierbij in het bijzonder een rol spelen zijn: de eerbiediging van mensenrechten, de mogelijkheid tot vrije vakvereniging en collectieve onderhandelingen en de afwezigheid van kinderarbeid, dwangarbeid, discriminatie, corruptie en het toebrengen van schade aan het milieu.

Risicomanagement

Het belangrijkste strategische risico voor de Stichting is het verlies van onze goede reputatie: deze vormt immers de basis van onze fondsenwerving. Om onze goede reputatie te waarborgen, hebben we diverse maatregelen getroffen. Deze maatregelen richten zich met name op twee aspecten: we willen ons werk zo ethisch en transparant mogelijk doen en we willen zoveel mogelijk van onze middelen besteden aan onze doelstellingen.

In het financieel statuut en het beleggingsplan van de Stichting is vastgelegd dat haar beleggingen duurzaam, prudent en op de lange termijn gericht moeten zijn. Er wordt slechts een deel van het vermogen belegd, terwijl het andere deel wordt aangehouden in de vorm van liquiditeiten, met name op spaarrekeningen.

Integriteitsbeleid

Vastenactie hecht groot belang aan een veilig werkklimaat en vindt het belangrijk dat haar werknemers voldoen aan de hoogste eisen van integriteit. Er is een klachtenregeling integriteit vastgesteld voor de interne organisatie en voor de externe stakeholders. Er is een integriteitsfunctionaris benoemd en in de raad van toezicht is een lid verantwoordelijk voor de portefeuille integriteit. Er is ook een externe vertrouwenspersoon aangesteld.

Bisdommenfonds

Onder Vastenactie Algemeen valt daarnaast de bijdrage aan het Fonds Mondiale Vorming. Deze uitgaven zijn met name gericht op het ondersteunen en versterken van de missionaire infrastructuur van de Nederlandse bisdommen. Ook de projecten van het Bisdommenfonds vallen onder Vastenactie Algemeen. De Nederlandse bisdommen ontvingen € 17.965 per bisdom, te besteden aan kleine projecten die rechtstreeks bij de bisdommen binnenkomen. Na ontvangst van de rapportage kunnen we vaststellen hoe het geld is besteed.

Reflectie op ons eigen handelen

In 2024 heeft een masterstudent van de Vrije Universiteit van Amsterdam een onderzoek gedaan naar de wijze waarop Vastenactie werkt aan transparantie en de manier waarop daar toezicht op wordt gehouden. Door het beoordelen van beschikbare regelingen en beleidsdocumenten en vooral door gesprekken met de leden van de Raad van Toezicht en de directeur, is gekeken naar wat goed gaat en wat nog beter kan, zeker ook met het oog op ons CBF keurmerk.

Vastenactie kwam met vlag en wimpel door de beoordeling heen, al zijn er natuurlijk altijd zaken die nog beter kunnen. Daar maken we werk van in 2025.

Vuilnisvrouwen op de fiets

In de dorpen rond Mugaiyur in de deelstaat Tamil Nadu in India wonen 12.000 gezinnen onder de armoedegrens. De meeste mensen hier zijn van oorsprong boer, maar dat levert veel te weinig op om van te leven. Sommigen vertrekken naar de grote steden en zoeken werk in steenbakkerijen, fabrieken en op bouwplaatsen, anderen leven van dag tot dag als dagloner.

Een grote groep vrouwen uit de dorpen klopte in 2022 aan bij de Association for Community Training (ACT). De vrouwen wilden een vuilophaaldienst opzetten in de 63 dorpen waar zij wonen. Met de vuilnisophaaldienst wilden ze hun inkomen aanvullen én een bijdrage leveren aan het verbeteren van hun leefomgeving. Niet alleen om de straten schoner te maken: door al het rondslingerende afval is namelijk ook het water in de regio vervuild, wat weer allerlei gezondheidsproblemen oplevert. De mensen zijn vaak ziek en kunnen dan niet werken. De kinderen gaan minder naar school.

Aan de slag

Samen met de vrouwen ontwikkelden de medewerkers van ACT een plan om afval in te zamelen, dit zelf te scheiden en voor elke afvalstroom te zoeken naar opkopers. GFT afval wilden de vrouwen zelf verwerken tot compost met hulp van wormen.

Bijna 2000 jonge meiden en vrouwen uit de 63 dorpen van Mugaiyur Block sloten zich aan bij het initiatief. ACT hielp ze om zich te organiseren en leerde ze hoe ze hun dorps-afval-groepen konden inrichten. Met hulp van Vastenactie werden 63 afvalstations ingericht in elk van de dorpen en werd per dorp een driewielbakfiets aangeschaft voor het vervoer van de ingezamelde materialen naar de opkopers van plastic, metaal enzovoorts.

Voor het GFT-afval werden betonnen bakken gebouwd. In deze bakken zetten de wormen het organische afval om in compost, die de vrouwen verpakt in zakken verkopen voor de moestuinen en plantenbakken in de wijde omgeving.

En wat vinden de vrouwen die meedoen?

Mevrouw Vasanthi in Sithathur: “Ik ben heel blij dat ons dorp deel uitmaakt van dit programma, want ik heb veel geleerd en onze financiële situatie is verbeterd. ACT luistert goed naar wat wij vragen en sluit aan bij onze wensen.”

Mevrouw Kumari, lid van de groep voor afvalbeheer en milieubescherming in Kandachipuram is ook blij met het project: “De vrouwen in ons dorp deden voorheen alleen huishoudelijk werk. Wij volgden de training van ACT en de mensen gooien tegenwoordig het afval niet meer op

straat. Ze bewaren het afval bij hun huis en vragen ons om het wekelijks op te halen. We verkopen een deel van het ingezamelde afval en dat levert inkomsten op. Het is echt een goede verandering in ons dorp. En ook de mannen komen ons tegenwoordig helpen.

“
We verdienen geld en ons dorp is nu een stuk schoner dan vroeger.

Jambokoor zingt voor ziekenhuis in Oeganda

De H. Hiëronymus parochie in Wognum steunde in nauwe samenwerking met Stichting Uganda Werkvoortzetting pater Kees Spil tijdens de Vastenactie-campagne een Eigen doel in Oeganda. Om geld in te zamelen organiseerden zij een bijzondere activiteit: tijdens de vastenperiode trad het Afrikaanse Jambokoor op tijdens de vieringen in de kerken. De swingende optredens trokken volle kerken!

Tijdens de collectes werd geld ingezameld voor het St. Matia Mulumba ziekenhuis in Buswale, Oeganda. In het afgelegen Buswale zijn de 16.000 inwoners voor medische zorg afhankelijk van een lokale verpleegpost. Het gebouw lekte en was sterk verouderd. Via het Eigen Doel kon worden voorzien in renovatie en de aanleg van elektriciteit.

Financiële resultaten 2024

De cijfers zoals in dit jaarverslag gepresenteerd zijn een prognose. De definitieve cijfers worden gepubliceerd in de door de accountant gecontroleerde jaarrekening. Deze vindt u op www.vastenactie.nl/jaarverslagen

Balans 2024 (bedragen x € 1.000)

Activa	31-12-2023	31-12-2024
Financiële vaste activa	1.093	1.280
Vorderingen	120	99
Liquide middelen	1.488	1.300
Totaal activa	2.701	2.679

Passiva	31-12-2023	31-12-2024
Reserves		
- Continuïteitsreserve	850	850
- Bestemmingsreserve projecten algemeen	406	406
- Bestemmingsreserve projecten 2024	105	0
- Bestemmingsreserve verhuizing	36	0
- Bestemmingsreserve jubileum	0	25
- Bestemmingsreserve innovatie	0	30
- Overige reserves	858	1052
Kortlopende schulden	443	315
Totaal passiva	2.701	2.679

Verkorte staat van baten en lasten 2024 (bedragen x € 1.000)

Baten	Begroting	Realisatie
Baten uit eigen fondswerving Vastenactie	2.450	2.644
Baten uit eigen fondswerving Adventsactie	525	569
Baten uit eigen fondswerving Noodhulp	0	10
Baten als tegenprestatie voor producten/diensten	8	7
Totaal baten	2.983	3.230

Lasten	Begroting	Realisatie
Besteed aan doelstellingen buitenland	1.349	1.621
Besteed aan noodhulp	0	14
Besteed aan bewustwording in Nederland	920	1.018
Totaal besteed aan onze doelstellingen	2.256	2.653

Kosten eigen fondswerving	640	492
Beheer en administratie	133	141
Totaal lasten	3.042	3.286

Netto resultaat	-59	-56
Beleggingsresultaat		149
Baten uit rente	5	16
Saldo van baten en lasten	-55	109

Begroting 2025 (bedragen x € 1.000)

Baten	Begroting
Baten uit eigen fondswerving Vastenactie	2.650
Baten uit eigen fondswerving Adventsactie	525
Baten uit eigen fondswerving Noodhulp	0
Baten als tegenprestatie voor producten/diensten	8
Totaal baten	3.183

Lasten	Begroting
Besteed aan doelstellingen buitenland	1.500
Besteed aan bewustwording in Nederland	1.142
Totaal besteed aan onze doelstellingen	2.642

Kosten eigen fondswerving	490
Beheer en administratie	137
Totaal organisatiekosten	627

Totaal lasten	3.269
----------------------	--------------

Baten uit rente en beleggingen	-10
--------------------------------	-----

Saldo van baten en lasten	-76
----------------------------------	------------

Vooruitblik komende jaren

De belangrijkste doelstellingen voor de komende jaren zijn net als in voorgaande jaren gericht op het ondersteunen van projecten, het inzetten op bewustwording in Nederland en het werven van fondsen bij parochies en particulieren. We gebruiken 2025 om ons inhoudelijk te bezinnen op de vraag hoe Vastenactie zich in de toekomst wil ontwikkelen. We stellen het nieuwe driejarenplan vast waar we in 2024 aan begonnen te werken. In dit plan beschrijven we wat onze strategie zal zijn in de komende jaren en welke doelstellingen daarbij worden geformuleerd.

Ondersteunen van projecten

Het komend jaar blijft Vastenactie zich inzetten voor het voortzetten en versterken van het projectenbeleid. Het professionele contact met het wereldwijde netwerk (veelal uit de katholieke kerk) is hierin erg belangrijk. Het projectenbeleid van Vastenactie wordt intern geëvalueerd en waar nodig aangepast.

Bewustwording in Nederland

Onze belangrijkste partners ten aanzien van de bewustwording in Nederland zijn de parochies en

basisscholen. Gezien het veranderende beeld van de parochies in Nederland (parochies vergrijzen, fuseren en verliezen parochianen) hebben we de inhoudelijke ondersteuning van de bewustwording hierop aangepast. We keken meer naar de behoeften van parochies en onze capaciteit. Dit beleid zetten we in 2025 door. Ten aanzien van de bewustwording op basisscholen willen we meer katholieke basisscholen helpen met de invulling van hun katholieke identiteit door middel van het aanbieden van lesmateriaal in de veertigdagen- en adventstijd en door middel van het bezoeken van scholen (Vastenactie Theatershow). We willen meer scholen hierin ondersteunen. Omdat met name in het zuiden van Nederland relatief weinig scholen meedoen, focussen we ons daarbij vooral op scholen in de provincie Noord-Brabant. 2025 is ook het jaar dat we ons herinneren hoe tien jaar geleden de encycliek *Laudato-Si'* van Paus Franciscus verscheen. Samen met de andere partners van de *Laudato-Si'* Alliantie Nederland zal Vastenactie hieraan ruim aandacht schenken.

Fondsenwerving

We hopen de terugloop van giften via parochies te beperken. Daarnaast willen we groeien in aantallen

donateurs en in de hoogte van individuele particuliere giften. Hiervoor investeren we in de werving van nieuwe donateurs en het verhogen van de gift bij bestaande donateurs. Tenslotte willen we groeien in inkomsten uit nalatenschappen en andere fondsen.

Samenwerking

In 2025 zal Vastenactie meer dan ooit in gaan zetten op samenwerking met anderen. Zo willen we de samenwerking met kloostercongregaties versterken en intensiveren we ook de contacten met zusterorganisaties op het gebied van internationale samenwerking. Dat doen we zowel met Nederlandse partners als binnen onze samenwerking met andere leden van CIDSE in Europa.

In 2024 zijn verder gesprekken gestart met een andere stichting die zich specifiek richt op het ondersteunen van projecten in één bepaalde regio in Zuid-Amerika. Vastenactie verkent de mogelijkheden om in 2025 te komen tot een vergaande samenwerking op het gebied van ondersteuning van partners in die regio en het daarbij behorende projectmanagement.

A group of people, including a woman with a blue headscarf and several children, sitting outdoors in a rural setting. The woman is holding a baby. The children are looking towards the camera with various expressions. The background shows a dirt path and some trees.

“

Iedereen, overal ter wereld, een goed bestaan

VASTENACTIE

VASTENACTIE

Steun ons werk

Postadres
Postbus 95408
2509 CK Den Haag

Tel. 070-7796008
info@vastenactie.nl
www.vastenactie.nl

*Algemeen Nut
Beogende Instelling*

ANBI